

A fogalomtár célja az UniCredit Leasing Hungary Zrt. és a fogyasztónak minősülő ügyfelei között létrejött szerződések során, valamint azokkal összefüggésben leggyakrabban használt fogalmak ismertetése. Az ismertetett fogalmak és azok magyarázatai kizárólagosan az UniCredit Leasing Hungary Zrt. ügyfelei tájékoztatásául szolgálnak és az abban foglaltak nem tekintendők teljeskörűnek.

ADATVÉDELEM

A természetes személyek személyes adatainak jogszerű kezelését, az érintett személyek védelmét biztosító alapelvek, szabályok, eljárások, adatkezelési eszközök és módszerek összessége.

ADÓSMINŐSÍTÉS

A finanszírozó belső szabályzatok alapján készített értékelése a finanszírozásért folyamodó ügyfeléről. A finanszírozó részben erre a dokumentumra alapozza a finanszírozási kérelemről szóló döntését.

AJÁNLAT

A finanszírozó által tett nyilatkozat az általa kínált finanszírozási konstrukcióról (futamidő, devizanem, kondíciók, stb.). Jellemzően indikatív, azaz nem kötelező érvényű.

APOSTILLE

A külföldön felhasználásra kerülő közokiratok diplomáciai vagy konzuli felülhitelesítése, amely külföldi szervezetek számára igazolja, hogy az eredeti okiraton az aláírás és pecsét vagy bélyegzőlenyomat valódi és az aláíró személy milyen minőségben járt el.

A közokiratok felülhitelesítésének mellőzéséről Hágában, az 1961. október 5. napján kelt egyezmény (kihirdette: az 1973. évi 11. törvényerejű rendelet – ún. Apostille egyezmény alapján az aláíró országok kölcsönösen elfogadják hivatalos okiratként egymás azon dokumentumait, amelyeket közjegyzők, bíróságok, vagy más hatóságok láttak el hivatalos pecsétjükkel.

ANNUITÁS

Az ún. egyenlő törlesztő részlettel történő díjszámítási mód. Azt feltételezve, hogy a futamidő alatt a kamat nem változik, a finanszírozás futamideje alatt a törlesztő részletek nagysága állandó.

A törlesztő részletek kamatot és tőkét tartalmaznak. Az egyes törlesztő részleten belül a kamat és a tőke aránya folyamatosan változik. A futamidő elején nagyobb a kamat és alacsonyabb a tőke, a futamidő vége felé nő a tőke aránya.

ÁRINDEX

Az infláció mértéke az árszínvonal változásának mértékével határozható meg. Ezt az ún. árindex segítségével fejezhetjük ki. Az árindex olyan indexszám, amely megmutatja hogyan változott a fogyasztói forgalomba kerülő legfontosabb áruk és szolgáltatások átlagos ára egyik időszakról a másikra.

ÁTADÁS-ÁTVÉTELI JEGYZŐKÖNYV

A vagyontárgy birtokának a birtokostól az átvevő részére történő átvételéről, a birtokbavételről felvett jegyzőkönyv, amely rögzíti a birtokbaadás tényét, helyét, idejét, az eljáró feleket, az átadott birtokot. A birtokbalépéshez fontos joghatások fűződnek, ugyanis a felek eltérő megállapodása hiányában ettől az időponttól kezdődően az átvevő viseli az átvett birtok tekintetében a kárveszélyt, viseli a felmerült terheket és költségeket, valamint jogosult az adott dolgot használni, hasznait szedni. A lízingszerződés érvényességi feltétele az eszköz (például a lízingelt gépjármű) átadás-átvétele, és annak leigazolása a lízingbeadó felé. Az átadás-átvételi jegyzőkönyv a lízingszerződés elválaszthatatlan részét képezi.

ÁTÍRÁSI KÖLTSÉG

A gépjármű tulajdonjogának átírásakor jelentkező költség, amely az illeték törvényben előírt mértékű visszerthes vagyonátruházási illetékből, valamint a tulajdonosváltáskor jogszabályban előírt kötelező eredet vizsgálati díjből és a szükséges okmányok, rendszám stb. kiadásával kapcsolatos hatósági díjakból áll.

ÁTVÁLLALÁS („CEDÁLÁS”)

A finanszírozási szerződésbe a kötelezetti/adósi/lízingbeveői oldalon fennálló kötelezettségek átvállalása harmadik fél által, amelynek eredményeként a jogok és a kötelezettségek is átszállnak a szerződésbe belépő harmadik személyre. Ilyen esetben jogilag az eredeti szerződés megszűnik és új szerződés jön létre az eredeti jogosult/hitelező/lízingbeadó és az új kötelezett/adós/lízingbe vevő között. Az ilyen jellegű „átvállaláshoz” az eredeti jogosult/hitelező/lízingbeadó hozzájárulása szükséges.

BANK

A bank a hitelintézetek típusa közül az egyik, az “univerzális” hitelintézet, amely teljes körű pénzügyi tevékenységet végez az ügyfélkör korlátozása nélkül, míg az egyéb hitelintézetek, mint a szakosított hitelintézet vagy szövetkezeti hitelintézet csak meghatározott tevékenységet végezhetnek.

BANKFELÜGYELET

Magyarország területén székhellyel rendelkező hitelintézet vagy külföldön alapított hitelintézet, pénzügyi vállalkozás magyarországi fióktelepe törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenysége feletti felügyeletet a Magyar Nemzeti Bank látja el.

BANKI MUNKANAP

Minden olyan munkanap, amely nem bankszünnap.

BANKKÖLTSÉG

A bank által a számla kezelésével kapcsolatosan, valamint a számlatulajdonos megbízásainak teljesítése után felszámolt díj, jutalék, költség együttes elnevezése.

BANKSZÁMLA

Bankszámlaszerződéssel a bank kötelezettséget vállal arra, hogy a vele szerződő fél (számlatulajdonos) rendelkezésére álló pénzeszközöket kezeli és nyilvántartja, azok terhére a szabályszerű kifizetési és átutalási megbízásokat teljesíti, a számlatulajdonost a számla javára és terhére írt összegekről, valamint a számla egyenlegéről értesíti. A bankszámla nem azonos a folyószámlával. A folyószámla a bankszámla egyik változata.

BANKTITOK

Banktitok minden olyan, az egyes ügyfelekről a pénzügyi intézmény rendelkezésére álló tény, információ, megoldás vagy adat, amely ügyfél személyére, adataira, vagyoni helyzetére, üzleti tevékenységére, gazdálkodására, tulajdonosi, üzleti kapcsolataira, valamint a pénzügyi intézmény által vezetett számlájának egyenlegére, forgalmára, továbbá a pénzügyi intézménnyel kötött szerződéseire vonatkozik. A banktitokra vonatkozó rendelkezéseket a közvetítő ügyfelének jelen bekezdésben meghatározott adataira is megfelelően alkalmazni kell.

A pénzügyi intézmény ügyfelének tekintendő mindenki, aki (amely) a pénzügyi intézménytől pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe. A banktitokra vonatkozó szabályokat alkalmazni kell arra a személyre is, aki szolgáltatás igénybevétele céljából lép kapcsolatba a pénzügyi intézménnyel, de a szolgáltatást nem veszi igénybe.

Banktitok csak akkor adható ki harmadik személynek, ha

- a) a pénzügyi intézmény ügyfele, annak törvényes képviselője a rá vonatkozó kiszolgáltatható banktitok-kört pontosan megjelölve közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglaltan kéri vagy erre felhatalmazást ad; nem szükséges a közokiratba, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalás, ha az ügyfél ezt az

írásbeli nyilatkozatát a pénzügyi intézménnyel történő szerződéskötés keretében - ideértve a fizetési számla váltásának kezdeményezését is - nyújtja,

- b) vonatkozó jogszabályi rendelkezések a banktitok megtartásának kötelezettsége alól felmentést adnak,
- c) a pénzügyi intézmény érdeke ezt az ügyféllel szemben fennálló követelése eladásához vagy lejárt követelése érvényesítéséhez szükségessé teszi,
- d) a pénzügyi intézmény által megbízott tanúsító szervezet és alvállalkozója ezt a tanúsítási eljárás lefolytatása keretében ismeri meg.

BÁZISPONT

A bázispont a pénzügy területén használatos aritmetikai egység, a százalékpont 1/100-ad része. A bázispont leggyakoribb célja a százalékban kifejezett adatok különbségének megadása. Általában a pénzügyi eszközök értékének, kamatának változását szokás bázispontban kifejezni. Például: 5,5% és 5,35% közötti különbség: 15 bázispont.

BEÉPÍTETT CASCO BIZTOSÍTÁS

Amennyiben az eszközre a biztosítást az ügyféllel történő előzetes megállapodás alapján a lízingbeadó köti meg a biztosítóval, akkor a lízingbeadó a biztosítás részletes feltételeit tartalmazó biztosítási ajánlat vagy nyilatkozat átadásával egyidejűleg tájékoztatja a lízingbevevőt a biztosítás alapvető feltételeiről. Ebben az esetben a biztosítás díját, mint közvetített szolgáltatás díját – a lízingbevevő az egyes havi törlesztésbe beépítve fizeti meg a lízingbeadó felé. Ezért ezeknek a konstrukcióknak a THM-je magasabb a biztosítást nem tartalmazó finanszírozási termékeknél.

BEHAJTÁS

Lásd: követeléskezelés

BESZÁMÍTÁS (KOMPENZÁCIÓ)

Az egyes jogalanyok az egymással szemben fennálló követeléseiket az erre vonatkozó nyilatkozatukkal egymás követelésébe betudhatják, a betudás erejéig a fennálló követelések teljesítettnek minősülnek. Ha a követelések egybeszámításának nincs törvényi akadálya és a tartozások összege megegyezik, a beszámítás jogkövetkezményeként megszűnik mind a jogosultnak a kötelezettel, mind a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló követelése. Ha azonban a kötelezett beszámításra egyébként alkalmas ellenkövetelésének összege nem éri el a jogosulttal szemben őt terhelő követelés összegét, a beszámítás eredményeként a kötelezettségek a beszámítás erejéig szűnnek meg, és a teljesítési kötelezettség a különbözet összegére marad fenn.

BESZERZÉSI ÁR

Az eszköz (termék) beszerzésére fordított összeg, ideértve a vételárat és az eszköz beszerzésével felmerült valamennyi költséget.

BESZERZÉSI KÖLTSÉG

A beszerzési árba (beszerzési költségbe) azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz (termék) megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba kerülésig felmerülnek és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók. Így például a számla szerinti engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételár, a szállítási, rakodási, őrzési, tárolási költség, a közvetítői költség, a bizományi díjak, a vámköltségek, a beszerzéshez kapcsolódó adók (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adó), az alapozási költségek, a szerelési költségek, az üzembe helyezési költségek, fizetendő (fizetett) illetékek (import beszerzés statisztikai illetéke, vagyonszerzés illetéke (például adásvétel, öröklés), a vámárut a vámköltségen kívül terhelő vámteher, az előzetesen felszámított, de le nem vonható ÁFA, a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjak (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj). Az ügyfél szempontjából ugyancsak

beletartoznak az eszközök beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön felvétele előtt -feltételként előírt - fizetett bankgarancia díj, kezelési költség, folyósítási jutalék, rendelkezésre tartási jutalék, a hitelszerződés közjegyzői okiratba foglalásának díja, az üzembe helyezésig felmerült kamat, a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, az üzembe helyezésig felmerült biztosítási díj.

BIANCO

Üres, egyedi adatokkal nem kitöltött okmány, formanyomtatvány vagy más dokumentum stb.

BIRTOKBA ADÁS

Azt az eljárást jelenti, amely során a vagyontárgya birtokos birtokából az új birtokos birtokába kerül. A birtokbaadás időpontjától a kárveszély és a terhek, valamint a költségek az új birtokost terhelik.

BIRTOKBAVÉTELI JEGYZŐKÖNYV

Lásd: átadás-átvételi jegyzőkönyv.

BIZTOSÍTÁS

Biztosítási szerződés alapján a biztosító köteles a szerződésben meghatározott kockázatra fedezetet nyújtani, és a kockázatviselés kezdetét követően bekövetkező biztosítási eseményre a szerződésben meghatározott szolgáltatást teljesíteni; a biztosítóval szerződő fél díj fizetésére köteles.

A biztosító szolgáltatása a biztosított kárának a szerződésben meghatározott módon és mértékben történő megtérítésében, a biztosított részére nyújtott más szolgáltatás teljesítésében (kárbiztosítás) vagy a szerződésben meghatározott összeg megfizetésében (összegbiztosítás) áll.

BIZTOSÍTÁSI DÍJTARIFA

Jellemzően kötelező biztosításra vonatkozó fogalom, és a külön rendeletben meghatározott gépjármű-kategóriánként, és - a flotta kivételével – bonus-malus osztályonként, egy meghatározott naptári évre vonatkozóan a biztosító által megállapított alapidjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összessége. Egyes biztosítók más vagyonbiztosítások esetén is alkalmaznak díjtarifákat (pl. casco- vagy gépbiztosítások esetén).

BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNY

A biztosítási szerződésben rögzített olyan jövőbeli esemény, amelynek bekövetkezése esetén a biztosítót helytállási kötelezettség terheli a biztosítási szerződésben megjelölt jogosult részére. Biztosítási esemény lehet valamilyen károsító esemény (törés, betörés, tűz stb.), halál vagy meghatározott időpont elérése (életbiztosítás), testi sérülés, rokkantság (baleset-biztosítás).

BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG

A biztosítási szerződésben rögzített maximális összeg, amelyet a biztosítási esemény bekövetkezése esetén a biztosító a károsult vagy a kedvezményezett felé teljesít (kifizet).

BIZTOSÍTÉK

Biztosíték minden olyan dolog vagy jog, jogosultság, amely szerződés vagy jogszabályi rendelkezés alapján a lízingbevevőnek a lízingbeadó felé fennálló kötelezettségének teljesítését biztosítja. Biztosítéki szerződés az a lízingbeadó által elfogadott tartalommal és formában létrejött megállapodás, amely a biztosítéknyújtó, mint fedezetet adó kötelezett és a finanszírozó, mint jogosult között jön létre, így különösen, de nem kizárólagosan a kezesi szerződés, óvadéki szerződés.

BONITÁS

Lásd: hitelképesség.

BUBOR

Budapest Interbank Offered Rate, budapesti bankközi, referenciajellegű kínálati kamatláb, a kereskedelmi bankok kihelyezési rátájának átlaga, amelyhez bankközi piaci szereplők meghatározott periódusra egymás között irányadónak tekintenek, az egyes hitelek viszonyítják és a kamatlábat így adják meg például: BUBOR+30 bázispont. Egy bázispont 1/100 százaléknak felel meg.

CASCO BIZTOSÍTÁS

A casco biztosítás önkéntes vagyonbiztosítás, amely a biztosított járműben keletkezett károk megtérítésére terjed ki. Az alapbiztosítás a töréskár, elemi kár, tűzkár, üvegkár, amely általában kiegészül a lopás, és egyéb választható kockázatokkal. Az autó-casco a legismertebb, de van hajó-casco, légi jármű-casco stb. is.

CÉGSZERŰ ALÁÍRÁS

Egy gazdasági társaság cégnyilvántartásban szereplő, törvényes képviselőjére jogosult személy(ek)nek a társaság nevében, a közjegyző vagy ügyvéd által készített aláírási címpéldányban (aláírás-mintában) foglaltak szerint egyedül vagy együttesen teljesített aláírása, amely a társaság előírt, előnyomott (pecsételt), illetve nyomtatott neve alá/felé történő aláírás(ok)kal történik.

CSOPORT (PÉNZÜGYI)

Több, egymással valamilyen jogi kapcsolatban álló vállalat, cég együttműködése, olyan formában, hogy a vállalatcsoportban részt vevő társaságok egymásban befolyást szereznek. A vállalatcsoporttá történő összekapcsolódásnak alapvetően két formája különíthető el. Az egyik a tőkekapcsolatokon alapuló, amely esetében az anyavállalat részben vagy egészben tulajdonosa leányvállalatainak, a másik pedig termelési-szolgáltatási kapcsolatok néven összegezhető, és a hálózatok legkülönbözőbb formái bontakoznak ki belőle. A német nyelvterületen elterjedt elnevezése a konzern, míg angolszász nyelvterületen a controlling company, holding company, parent company elnevezést használják leginkább. Egy adott pénzügyi csoporthoz nemcsak magyarországi, hanem külföldi vállalkozások és leányvállalatok tagjai tartozhatnak.

CSOPORTOS BIZTOSÍTÁS

A csoportos biztosítások legalapvetőbb jellemzője, hogy a biztosítási szerződés nem a biztosító és biztosított között jön létre, hanem a biztosító és egy, a biztosítási érdek szempontjából érdekelt társaság (pl. lízingbeadó) között. Ezen biztosítási szerződések esetében a biztosítottak csatlakozási nyilatkozattal válnak a biztosítási szerződés alanyává vagy bizonyos esetekben a szerződővel fennálló jogviszony, például munkavállalói, előfizetői vagy egyéb szerződői jogviszony alapján automatikusan biztosítottá lesznek.

CSOPORTOS BESZEDÉSI MEGBÍZÁS

A jogosult számlatulajdonos az azonos jogcímen kötegelve benyújtott beszédési megbízások átadásával megbízza a számlavezető hitelintézetét, hogy meghatározott összeget a bankszámlája javára és a kötelezettek bankszámlái terhére szedjen be oly módon, hogy azokon feltünteti a terhelés időpontját.

CSOPORTOS BESZEDÉSI MEGBÍZÁSRA ADOTT FELHATALMAZÁS

Azt a felhatalmazást jelenti, amelyben a csoportos beszédési megbízás kötelezettje felhatalmazza a megbízás teljesítésére a számláját vezető hitelintézetet, annak benyújtására pedig a jogosultat.

EGYENLEG

Az összes követelés és az összes tartozás különbségét egyenlegnek nevezzük. A finanszírozás esetén ez az ügyfél esedékes tartozásának és befizetéseinek összessége (különbözete).

EGYENLETES TÖRLESZTÉS

Lásd: annuitásos törlesztés.

ELÁLLÁS

Az elállás a másik félhez címzett olyan egyoldalú jognyilatkozat, amely a felek között létrejött szerződést felbontja úgy, hogy a szerződés megkötése előtti helyzet visszaállításának van helye. Az elállási jog gyakorlására csak akkor kerülhet sor, ha az eredeti állapot helyreállítható. Az elálláshoz fűződő joghatások a jognyilatkozat közlésével beállnak, ezért a nyilatkozat - a másik fél hozzájárulása nélkül - általában vissza sem vonható. Mivel az elálláshoz igen szigorú jogkövetkezmények fűződnek és emellett egyoldalú jognyilatkozattal megy végbe, a feleket az elállás joga csak jogszabály kifejezett rendelkezése (ún. törvényes elállási jog) vagy az erre irányuló megállapodásuk (ún. szerződésen alapuló elállási jog) alapján illeti meg. Az elállási jog gyakorlása általában nincs időhöz kötve, de a felek az elállási határidőben megállapodhatnak. Az elállási jog rendeltetéséből következik, hogy szerződésszerű teljesítés után már nem gyakorolható, mert az ilyen teljesítés a szerződést megszünteti, tehát már nincs mitől elállni. El lehet állni azonban a szerződéstől, ha a teljesítés már megkezdődött, de még nem fejeződött be.

ELÉVÜLÉS

Jogosultság gyakorlására és követelés érvényesítésére jogszabályban előírt határidő eltelte jogvesztéssel akkor jár, ha ezt jogszabály kifejezetten így rendeli. Ha a határidő nem jogvesztő, arra az elévülés szabályait kell alkalmazni. Általános szabályként a követelések öt év alatt évülnek el. Az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. A főkövetelés elévülésével az attól függő mellékkövetelések is elévülnek. A mellékkövetelések elévülése a főkövetelés elévülését nem érinti.

Az elévülést megszakítja

- a) a tartozásnak a kötelezett részéről történő elismerése;
- b) a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség;
- c) a követelés kötelezettel szembeni bírósági eljárásban történő érvényesítése, ha a bíróság az eljárást befejező jogerős érdemi határozatot hozott; vagy
- d) a követelés csődeljárásban történő bejelentése.

Az elévülés megszakításától vagy az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezésétől az elévülés újból kezdődik.

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

A lízingbeadó által kiállított és cégszerűen aláírt nyilatkozat, melyben a lízingbeadó kötelezi magát arra, hogy a nyilatkozatban rögzített feltételekkel és az ott megjelölt érvényességi időn belül a lízingszerződést megkötí és annak alapján meghatározott összeget folyósít a finanszírozás tárgyát képező lízingtárgy eladójának.

ELIDEGENÍTÉSI ÉS TERHELÉSI TILALOM

A tulajdonjog tárgyára vonatkozóan közhiteles nyilvántartásba bejegyezhető jog, amely megakadályozza annak értékesítését és további terhekkel, például zálogjoggal vagy haszonélvezettel történő megterhelését a tilalom jogosultjának tudta és hozzájárulása nélkül.

ELŐFINANSZÍROZÁS

Előfinanszírozás valósul meg, ha a finanszírozó az eszköz beszerzéséhez nyújtott finanszírozásának teljes összegét a szállító vagy az ügyfél részére az eszköznek az ügyfél részére történő átadás-átvétele előtt fizeti meg. Előfinanszírozás esetén a finanszírozó jogosult előfinanszírozási kamatot vagy díjat felszámítani, amelynek mértékét a finanszírozási szerződés vagy külön előfinanszírozási megállapodás/szerződés tartalmazza.

ELŐTÖRLESZTÉS

A havi törlesztőrészletet meghaladó mértékű befizetés, amelyet a lízingbevevő vagy rá tekintettel harmadik személy jogosult teljesíteni. Az előtörlesztés tehát a lízingszerződés alapján fennálló tartozás teljesítési idő előtt történő teljes vagy részleges teljesítése. Részleges előtörlesztést követően a lízingbevevő választása szerint a lízingszerződésben meghatározott futamidő változatlanul hagyása mellett csökken a havi törlesztőrészletek nagysága, vagy a havi törlesztőrészletek változatlanul hagyása mellett a futamidő csökkentésére kerül sor. Az előtörlesztés részletes szabályait a felek között létrejött szerződés tartalmazza. Lásd. még: végtörlesztés.

ELŐTÖRLESZTÉSI DÍJ

A lízingbeadónak az előtörlesztés kapcsán közvetlenül felmerült, méltányos és objektíven indokolható költségei ellentételezéseképpen felszámított díj.

ENGEDMÉNYEZÉS

A finanszírozó az ügyféllel szembeni követelését másra ruházhatja át, amelyhez nem szükséges az ügyfél hozzájárulása, azonban a finanszírozó az engedményezésről köteles az ügyfelet tájékoztatni.

A követelés átruházással való megszerzéséhez az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a követelés engedményezése szükséges. Az engedményezés az engedményező és az engedményes szerződése, amellyel az engedményes az engedményező helyébe lép.

Az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok, valamint a kamatkövetelés is.

EREDETISÉGVIZSGÁLAT

A jármű egyedi azonosító adatainak (például alvázszám, motorszám), vizsgált műszaki adatainak és a járműokmányok valódiságának megállapítására irányuló, jogszabályban meghatározott vizsgálat. A jármű tulajdonjoga változásának a közúti közlekedési nyilvántartásban történő átvezetésének feltétele az eredetiségvizsgálat megléte.

ESEDÉKESSÉG NAPJA

A felek között létrejött szerződésben meghatározott nap, amikor a lízingbevevő a lízingszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit teljesíteni köteles. A lejárat minden esetben egy naptári naphoz kötődik, amely lehet egy meghatározott teljesítési határnap, amikor csak azon a napon történhet a teljesítés vagy egy teljesítési határidő vége, amikor a lízingbevevő a határidő első napjától a lejárat nap 24. órájáig teljesítheti tartozását. A lejárat napját követő nap 0 órájától a lízingbeadó jogosult a teljesítést követelni és a lízingbevevővel szemben a késedelem jogkövetkezményeit alkalmazni, azaz például a késedelmi kamatot követelni.

EUROTAX PROGRAM

Használtautó-ármeghatározó program, amely az aktuális piaci árak megfigyelésén és statisztikai értékelésén alapul. A nemzetközi kereskedelmi járműadatbázissal rendelkező, Európában és Magyarországon is a teljes gépjárműszegmens által használt és elfogadott gépjármű értékelő rendszer.

ÉRTÉKBECSLÉS

A lízingbevevő által biztosítékul felajánlott vagyontárgyra vagy a lízingtárgyra vonatkozó szakvélemény, mely az adott vagyontárgy vagy lízingtárgy forgalmi és hitelbiztosítéki értékét állapítja meg. A lízingbeadó az általa elfogadott értékbecslők szakvéleményét fogadja el a hitelbírálathoz, valamint a lízingszerződés során.

ÉRTÉKNAP

Az a nap, amikor a számlavezető bank a tranzakciók elszámoló számlán való terhelését, illetve jóváírását a kamatszámítás szempontjából megtörténtnek tekinti.

FEDEZET

Gyűjtőfogalom, amely magában foglalja azon biztosítékokat (például kezesség, stb.), amelyekből nem szerződészerű lízingbevevői teljesítés esetén a lízingbeadó követelése megtérülhet.

FEDEZETCSERE, FEDEZETKIENGEDÉS

Amennyiben a fennálló tartozásra az új, fedezetként felajánlott vagyontárgy vagy biztosíték, illetve a fedezeti körben megmaradó vagyontárgy vagy biztosíték(ok) hitelbiztosítéki értéke megfelelő fedezetet nyújt, egyéb feltételek rendben léte esetén az ügyfél írásbeli kérelmére a finanszírozó engedélyezheti a fedezetcserét, illetve a fedezet kiengedését.

FELHATALMAZÓ LEVÉL

A lízingbevevő részéről a számlavezető pénzügyi intézményéhez (bankjához) intézett olyan nyilatkozat, amelyben a lízingbevevő a bankját felhatalmazza arra, hogy a lízingbeadóval kötött szerződés nemteljesítése vagy hibás teljesítése esetén a finanszírozó azonnali beszedési megbízás útján benyújtott fizetési igényét a bankszámlája terhére teljesítse.

FELMONDÁS

A felmondás a másik félhez intézett olyan egyoldalú jognyilatkozat, amely a szerződést megszünteti. Ellentétben az elállással, felmondás esetében a szerződés a jövőre nézve szűnik meg, így a már teljesített szolgáltatásért ellenszolgáltatás jár, az ellenszolgáltatás nélkül fizetett pénzösszeg pedig visszakövetelhető. A felmondás alapulhat a felek megállapodásán és jogszabályon, szólhat azonnalra (rendkívüli felmondás) és meghatározott időre (rendes felmondás). Az azonnali hatályú felmondással a szerződés a közléssel megszűnik, rendes felmondás esetén pedig a szerződés csak a felmondási idő lejártával szűnik meg, a felmondási idő alatt tehát a szerződés még fennáll.

FELÜGYELET

A Magyar Nemzeti Bank a jegybanktörvény felhatalmazása alapján, felügyeleti és fogyasztóvédelmi stratégiája célkitűzéseit megvalósítva folyamatos felügyeletet gyakorol a pénzügyi ágazati törvények hatálya alá tartozó szervezetek és személyek felett.

FINANSZÍROZÁS

Valamely vállalkozáshoz, beruházáshoz, vételhez stb. szükséges pénzösszeg rendelkezésre bocsátása hitelnyújtás, lízing, értékpapír-kibocsátás vagy egyéb pénzügyi műveletek útján. Finanszírozáson tehát a tőke megszerzését értjük, függetlenül attól, hogy a tőkét milyen célra és milyen formában szerezük meg. Pénzügy szakmai értelemben finanszírozási módok például: hitel, kölcsön, lízing, faktorálás.

FINANSZÍROZÓ

A finanszírozó gyűjtő fogalom, az a pénzügyi intézmény, amely a finanszírozási szerződés alapján az abban meghatározott formában a finanszírozást nyújtja az azt igénybe vevő ügyfél részére. Így például lízingszerződés esetén lízingbeadó, hitel vagy kölcsön esetén hitelező.

FINANSZÍROZÁSI KÉRELEM

A finanszírozási kérelmet írásban kell benyújtani – általában formanyomtatványok kitöltésével – a finanszírozóhoz a döntés érdekében és többnyire a következőket kell tartalmaznia:

- a) a finanszírozás célja, indoka
- b) az igényelt összeg
- c) a saját erő részaránya
- d) az igénybevétel és a visszafizetés ütemezése (futamidő)

- e) fedezet, biztosítékok
- f) igazolások, kimutatások, egyéb dokumentumok, amelyek alátámasztják az igényt és az ügyfél hitelképességét.

FINANSZÍROZOTT ESZKÖZ

A finanszírozási szerződésben meghatározott, az ügyfél saját kockázatára és felelősségére kiválasztott, lízing-ügylet esetén a lízingbevevő által megvásárlásra kijelölt lízingtárgy, kölcsönügylet esetén a kölcsön és az önerő felhasználásával az ügyfél által kiválasztott szállítótól megvásárlásra kerülő dolog.

FIZETÉSI SZÁMLA

A számlatulajdonos pénzköveteléseinek és pénztartozásainak nyilvántartására és kezelésére, valamint fizetési műveletek teljesítésére szolgáló, a bank egy vagy több ügyfele nevére nyitott számla, ideértve a bankszámlát, a pénzforgalmi számlát, lakossági/vállalati bankszámlát/folyószámlát is.

FIZETÉSKÉPTELENSÉG

Egy adós akkor jut a fizetéseképtelenség állapotába, ha nem tudja lejárt tartozásait visszafizetni hitelezőinek. A fizetéseképtelenség egyik enyhébb esete, amikor az adós átmeneti fizetési gondokkal küzd és nincsen elegendő pénze a tartozás kiegyenlítésére. Súlyosabb esetben az adós vagyona sem elegendő a tartozások kiegyenlítésére. Az „enyhébb” vagy átmeneti fizetéseképtelenség esetében célszerű a tartozások rendezésének módjáról, fizetési kötelezettségek átütemezéséről tárgyalni a finanszírozóval vagy csődvédelmet kérni. Abban az esetben, ha nem sikerül a tartozásokat átütemezni, akkor kezdeményezhető a vállalkozások esetében a vállalkozással szemben felszámolási eljárás megindítása.

FIX KAMATOZÁS

Fix (azaz rögzített vagy változatlan) kamat esetén a kamatláb mértéke az adott finanszírozási szerződésben meghatározott teljes futamidőre előre rögzítésre kerül és a futamidő alatt nem változik.

FOGLALÁS

Amennyiben az adós a jogerős bírósági vagy közjegyzői határozaton alapuló fizetési kötelezettségének az abban megjelöltek szerint nem tesz eleget, úgy a lízingbeadó, mint végrehajtást kérő az adóssal szemben végrehajtást kezdeményezhet, melynek során az eljáró végrehajtó az irányadó rendelkezéseknek megfelelően az adós vagyontárgyát lefoglalhatja és arra végrehajtási cselekményt (árverés) végezhet a követelés megtérülése érdekében.

FOGYASZTÓ

A szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körén kívül eljáró természetes személy.

FOGYASZTÓI SZERZŐDÉS

A fogyasztónak minősülő személlyel kötött szerződés.

FOLYÓSÍTÁS

A folyósítás a finanszírozási szerződésben meghatározott összegnek az ügyfél rendelkezésére bocsátása (az ügyfél számlájára vagy az ügyfél rendelkezésének megfelelően más személynek, például egy eladónak utalása). A folyósítást általában a finanszírozó a finanszírozási szerződésben meghatározott feltételekhez köti, amelynek teljesülését követően kerülhet sor a folyósításra.

FOLYÓSÍTÁS NAPJA

Az a nap, amikor a finanszírozó a finanszírozott összeget – részletekben való folyósítás esetén részösszeget – az ügyfél vagy az általa megjelölt harmadik személy bankszámláján jóváírja vagy ezen bankszámlára folyósítja.

FOLYÓSÍTÁSI FELTÉTELEK

A finanszírozó által meghatározott feltételek, amely(ek) ha nem teljesülnek, a finanszírozási szerződésben meghatározott összeg nem folyósítható. Az egyes hiteltermékeknél ezek a feltételek eltérhetnek, valamint a finanszírozó egyedi döntésétől is függhetnek.

FORGALMI ENGEDÉLY

A forgalmi engedély, olyan hatósági engedély, amely a jármű közúti forgalomban történő részvételének jogszerűségét igazolja. A forgalmi engedély érvényességi idejétől függően állandó vagy ideiglenes. A forgalmi engedélyek kiadásával, módosításával kapcsolatos ügyintézés az okmányirodáknál történik. A forgalmi engedély birtoklása nem jelenti a jármű tulajdonjoga feletti rendelkezés jogát.

FORGALMI ÉRTÉK

Az adott vagyontárgyra vonatkozóan megállapított olyan érték, amelyen a vagyontárgy a szabad forgalomban reális időn belül értékesíthető lenne.

FUTAMIDŐ

Az az időtartam, amely alatt a folyósított összeget és annak járulékait az ügyfélnek vissza kell fizetnie a szerződésben rögzített ütemezés szerint. Általános szabályként a futamidő kezdő napja hitel/kölcsön esetén a folyósítás napja, lízing esetében a lízingtárgy átvételének a napja, lejárat napja pedig a szerződésben meghatározott nap. A futamidő elteltével megszűnik a finanszírozási szerződés, akkor is, ha a visszafizetés nem történt meg maradéktalanul, amely nem érinti az ügyfélnek a finanszírozási szerződés alapján fennálló tartozását, azt ebben az esetben is meg kell fizetnie a finanszírozó felé.

FÜGGETLEN ÁLLAPOTFELMÉRÉS

Olyan – általában igazságügyi szakértő által – elvégzett eszközvizsgálat, amely a lízingbeadó felkérésére történik az eszköz műszaki állapotának, esetlegesen piaci vagy likvidációs értékének felmérése, illetve meghatározása céljából. Azért tekinthető függetlennek, mert nem az eszközt a lízingbeadó/értékesítő társaság végzi az értékelést, hanem egy ezektől független szakértő.

FÜGGETLEN KÖZVETÍTŐ

A független (többes) közvetítő a közvetítői szolgáltatását több pénzügyi intézmény egymással versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában nyújtja anélkül, hogy a pénzügyi intézmény nevében, javára és kockázatára kötelezettséget vállalna, vagy a finanszírozási szerződést megkötné.

FÜGGŐ KÖZVETÍTŐ

A függő ügynök a közvetítői szolgáltatását csak egy pénzügyi intézménynek – ideértve a pénzügyi intézmény csoportját is – vagy több pénzügyi intézmény egymással nem versengő pénzügyi szolgáltatása vonatkozásában nyújtja anélkül, hogy a finanszírozó nevében, javára és kockázatára kötelezettséget vállalna, vagy a finanszírozási szerződést megkötné.

GÉPJÁRMŰ

A gépjármű olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt. A mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a segédmotoros kerékpár és a villamos azonban nem minősül gépjárműnek.

GKZONY

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara által vezetett egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot terhelő zálogjogi nyilvántartás, melybe 2014. március 15. napjáig kerültek új alapítású zálogjogok bejegyzésre, ezen napot követően csak a már bejegyzett jogokra vonatkozóan lehet bejegyzéseket végezni. A gkZONY-t a Hitel-

biztosítéki Nyilvántartás váltotta fel.

HATÓSÁGI NYILVÁNTARTÁSSAL (FORGALMI ENGEDÉLLEL) NEM RENDELKEZŐ JÁRMŰVEK

Minden olyan két-, vagy négykerekű jármű, melyeket a hatályos magyar jogszabályok alapján Magyarországon nem jegyeznek be hivatalos (hatósági) nyilvántartásba. Ezek a járművek ezért nem rendelkeznek rendszámmal, forgalmi engedéllyel, törzskönyvvel, valamint nem köthető rájuk casco biztosítás és gépjármű felelősség biztosítás megkötése sem kötelező.

HÁTRALÉK (KÉSEDELEM)

A fizetési kötelezettségnek a szerződésben meghatározott fizetési határidőig meg nem fizetett része (vagy egésze).

HAVI DÍJ

Lízingügylet esetén az ügyfél havi rendszerességgel lízingdíjat, kölcsönügylet esetén törlesztő részletet, bérlet esetén bérleti díjat fizet a finanszírozási szerződésben meghatározott összegben és módon.

HÁZTARTÁS

Háztartásnak minősül az egy lakóingatlanban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személyek közössége.

HÁZASSÁGI VAGYONJOGI SZERZŐDÉS

A házaspárok és a házastársak egymás közötti vagyoni viszonyait a házassági életközösség időtartamára házassági vagyoni szerződéssel rendezhetik. Ha a házassági vagyoni szerződés eltérően nem rendelkezik, a házastársak között a házassági életközösség időtartama alatt házastársi vagyoni közösség (törvényes vagyoni rendszer) áll fenn. A törvényes vagyoni rendszer az életközösség kezdetétől hatályosul akkor is, ha a házastársak a házasságkötés előtt élettársakként éltek együtt. A házasság megkötésével az életközösség létrejöttét vélelmezni kell.

Az életközösség átmeneti megszakadása a törvényes vagy a szerződésben kikötött vagyoni rendszer folyamatosságát nem érinti, kivéve, ha a felek között vagyonmegosztásra került sor. Házassági vagyoni szerződést a házaspárok és a házastársak személyesen köthetnek.

A házassági szerződések általában felsorolják a házastársak saját („külön” vagyonba tartozó) vagyontárgyait, hogy ezzel megelőzzenek bármilyen későbbi vitát ezekkel kapcsolatban. Emellett vagy e helyett lehetőség van annak részletes rögzítésére is, hogy a házassági életközösség során szerzett vagyon kit, milyen mértékben és módon illet meg. Házassági vagyoni szerződést kötelező közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba foglalni, különben a szerződés semmis. A szerződésben a házastársak eltérhetnek az általános törvényi szabályozástól, a szerződés értelmében a vagyon akár lényegesen eltérő arányban is megilletheti a feleket, de csak amíg a megállapodás tartalma nem ütközik jó erkölcsbe. A szerződésben foglaltak harmadik személyekkel szemben csak akkor érvényesíthetőek, ha a szerződést a házassági vagyoni szerződések országos nyilvántartásába bejegyezték, vagy ha a házastársak bizonyítják, hogy a harmadik személy a szerződés fennállásáról és annak tartalmáról tudott vagy tudnia kellett.

HÁZASTÁRSI VAGYONKÖZÖSSÉG

Házastársi vagyoni közösség esetén a házastársak közös vagyonába tartoznak azok a vagyontárgyak, amelyeket a házastársak a vagyoni közösség fennállása alatt együtt vagy külön szereznek. A házastársak közös vagyonába tartoznak a közös vagyontárgyak terhei és – ha a törvény eltérően nem rendelkezik – közösen viselik a bármelyik házastárs által a vagyoni közösség fennállása alatt vállalt kötelezettségből eredő tartozásokat.

A házastársi közös vagyon a házastársakat osztatlanul, egyenlő arányban illeti meg.

Nem tartoznak a közös vagyonba azok a vagyontárgyak, terhek és tartozások, amelyek különvagyonnak minősülnek. Az a különvagyonhoz tartozó vagyontárgy, amely a mindennapi közös életvitelt szolgáló, szokásos mértékű berendezési és felszerelési tárgy helyébe lép, ötévi házassági életközösség után közös vagyonná válik.

A vagyonközösség fennállása alatt a házastársak a közös vagyonra vonatkozó rendelkezést együttesen vagy a másik házastárs hozzájárulásával tehetnek. Az egyik házastárs által a vagyonközösség fennállása alatt kötött szerződéshez a másik házastárs által megkívánt hozzájárulás nincs alakszerűséghez kötve.

HIRDETMÉNY

A lízingbeadó ügyfelei által igénybe vehető szolgáltatásokra vonatkozó, az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben kifüggesztett, valamint hivatalos web-oldalán közzétett tájékoztató, amely tartalmazza a lízingbeadó által felszámított költségeket, továbbá egyes a szerződésekre vonatkozó, változó feltételeket. A hirdetménynek az adott szerződésre vonatkozó tartalma a szerződés elválaszthatatlan részét képezi.

HITELBÍRÁLAT (HITELMINŐSÍTÉS, SCORING)

A hitelbírálattal azt a nem nyilvános, általában komplex folyamatot jelenti, amelynek során a finanszírozó az általa és a jogszabályok által meghatározott szempontok figyelembevételével, az ügyfél konkrét finanszírozási kérelme alapján megállapítja a finanszírozó által folyósítható kölcsön nagyságát. Ennek keretében a saját hitelbírálati szabályzata alapján többek között vizsgálhatja az ügyfél vagyoni - jövedelmi viszonyait, fizetési fegyelmét, a finanszírozás biztosítékául szolgáló vagyontárgyak hitelbiztosítéki értékét, valamint likviditását.

A hitelbírálattal eredménye finanszírozói döntés, amely lehet:

- a finanszírozási kérelem elfogadása és az abban foglalt összegre kölcsönnyújtása,
- a finanszírozási kérelem elutasítása, vagy
- a finanszírozási kérelemtől eltérő összegű, vagy egyéb feltételeiben attól eltérő kölcsön nyújtása.

HITELBIZTOSÍTÉKI NYILVÁNTARTÁS

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara által vezetett nyilvántartás, mely a zálogjogot, valamint a faktorálás, a pénzügyi lízing, illetve a tulajdonjog-fenntartással történő eladás tényét érintő hitelbiztosítéki nyilatkozatokat tartalmazza. A hitelbiztosítéki nyilatkozatok megtételére, nyilvántartására és a nyilvántartásba történő betekintésre szolgáló informatikai alkalmazást (hitelbiztosítéki rendszer) a Magyar Országos Közjegyzői Kamara működteti. Hitelbiztosítéki nyilatkozatot csak regisztrált felhasználó és csak regisztrált felhasználóval szemben tehet.

HITELFEDEZETI BIZTOSÍTÁS

Az ügyfél halála vagy bizonyos százaléku rokkantsága, esetleg átmeneti munkanélkülisége vagy keresőképtelensége esetére kötött biztosítás, amelynek során a biztosító átvállalja a finanszírozott összeg és járulékai teljes vagy részben történő visszafizetését, esetleg a lízingdíj fizetését egy meghatározott időszakra

HITELINTÉZET

Az a pénzügyi intézmény, amely pénzügyi szolgáltatások közül legalább betétet gyűjt, vagy más visszafizetendő pénzeszközt fogad el a nyilvánosságtól – ide nem értve a jogszabályban meghatározott nyilvános kötvénykibocsátást –, valamint hitelt és pénzkölcsönt nyújt.

HITELKÉPESSÉG VIZSGÁLAT

Az ügyfél törlesztési kötelezettségeinek várható teljesítésére vonatkozó kilátás előzetes felmérése. Lásd továbbá: hitelbírálattal.

HITELKIVÁLTÁS

A meglévő finanszírozóval fennálló finanszírozási szerződés alapján fennálló kötelezettség kiváltása, egy másik finanszírozási szerződés alapján folyósított összeggel. Lehet külső-, illetve belső hitelkiváltás; előbbi esetben a ki-

váltásra egy az ügyfél által egy másik finanszírozóval kötött finanszírozási szerződés alapján folyósított összegből kerül sor, utóbbi esetben az ügyfél nem vált finanszírozót, de kiváltja korábbi finanszírozását egy másik, általában számára előnyösebb feltételeket nyújtó finanszírozással.

HOZZÁTARTOZÓ

A Ptk. alapján hozzátartozónak minősül a közeli hozzátartozó, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

HPT.

A jelenleg hatályos a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény, mely az alábbiakra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket:

- a) a Magyarország területén végzett, a törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenységre, önkéntes intézményvédelemre, valamint betétbiztosításra,
- b) a Magyarország területén székhellyel rendelkező hitelintézet által külföldön alapított hitelintézet, pénzügyi vállalkozás e törvényben meghatározott pénzügyi szolgáltatási, illetve kiegészítő pénzügyi szolgáltatási és bankképviselési tevékenységének c) pont szerinti felügyeletére,
- c) a magyar hatóság által ellátott - e törvényben meghatározott - felügyeleti tevékenységre,
- d) pénzügyi intézménynek nem minősülő, az összevont alapú felügyelet hatálya alá tartozó hitelintézettel, vagy pénzügyi holding társasággal szoros kapcsolatban álló vállalkozásra, vegyes tevékenységű holding társaságra, valamint
- e) a kiszervezett tevékenységet végző törvény szerinti felügyeletére.

IBAN

Az IBAN az angol International Bank Account Number kifejezés rövidítése (magyarul: Nemzetközi Bankszámlaszám). Másik nevén ISO 13616, melyet a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet 2003-ban fogadott el. A szabvány célja, hogy a nemzetközi átutalásokat egyszerűsítsék és automatizálják. Az IBAN a SWIFT-kóddal együtt alkalmazva lehetőséget ad arra, hogy az igénybe vevő fél részére a nemzetközi szintű bankközi forgalom költségei ne haladják meg a beföldi forgalom költségeit. Maga a kód eltérő hosszúságú lehet, de maximum 34 karakterből állhat. Fontos kitétel, hogy egy országban azonos hosszúságúnak kell lennie. Magyarországon 28 karakterből áll az IBAN és mindig HU megjelöléssel kezdődik, továbbá az utolsó 24 karakter megegyezik a pénzforgalmi jelzőszámmal, amennyiben az 3×8 karakterű, a 2×8 karakterű pénzforgalmi jelzőszám esetén az IBAN utolsó nyolc számjegye nulla. A kód első két karaktere az országot azonosítja, a következő két karakter ellenőrzési célokat szolgál, az ezt követő karakterek pedig az ország alap bankszámlaszámát tartalmazzák.

ILLETÉK

Hatósági eljárásért és szolgáltatásért, valamint egyes jogi eseményekért az államnak fizetendő díj, ilyen például eljárási illeték, vagyonátruházási illeték, öröklési illeték stb. Finanszírozás esetén mind a finanszírozónál, mind pedig az ügyfélnél jelentkezhet illetékfizetési kötelezettség. Az egyes illetékek mértékét és a megfizetésükre vonatkozó szabályokat az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény határozza meg.

INTEGRÁLT CASCO BIZTOSÍTÁS

Lásd: beépített CASCO

ÍRÁSBELISÉG

Egyes szerződések megkötése, nyilatkozatok megtétele jogszabály alapján kötelezően írásban történik. A pénzügyi intézmény pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződést csak írásban köthet. Írásbelinek elsősorban a papír alapon létrejött szerződések, megtett jognyilatkozatok minősülnek, de a jogszabály alapján bizonyos feltételek teljesülése esetén írásbelinek minősülhet minden olyan nyilatkozat, amelynél a tartalom vál-

toztalan formában visszaidézhető, a nyilatkozattevő személye és a nyilatkozat megtétel időpontja azonosítható. Az írásbeliség megsértése nem vonja maga után a szerződés érvénytelenségét.

JÁRULÉKOS KÖLTSÉG

Járulékos költségeknek nevezzük azokat az egyéb költségeket, amelyek egy finanszírozás igénybevételekor keletkeznek. Ezen költségek köre és mértéke a finanszírozás típusától függően változhat. Néhány példa a teljesség igénye nélkül: értékbecslési költség, hitelbírálati díj, közjegyzői díj, folyósítási jutalék, illeték, nyilvántartásba vételi díjak, devizahitelnél az átváltási költségek.

JEGYBANK

A jegybank, más néven központi bank egy adott ország vagy országcsoport monetáris politikájáért felelős intézmény. Legfontosabb feladata általában a nemzeti, vagy országcsoporti fizetőeszköz értékének megőrzése, ez a mai modern jegybankok esetében leggyakrabban az infláció alacsony szinten tartását, az árak stabilitásának biztosítását jelenti. Magyarország jegybankja a Magyar Nemzeti Bank.

JEGYBANKI ALAPKAMAT

Jegybanki alapkamatnak nevezzük azt a kamatlábat, amelyet az adott ország (vagy monetáris unió) jegybankja (központi bankja) határoz meg a gazdasági és pénzügyi eseményeket figyelembe véve. Az alapkamat leginkább az inflációt igyekszik befolyásolni (és ezzel együtt az árstabilitást), valamint a pénzügyi stabilitás fenntartását. Emellett fontos szerepe van a hitelkínálat meghatározásában is. A jegybank az alapkamat mértékében fizet kamatot a kereskedelmi bankok jegybanknál tartott betétei után. A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa határozza meg az alapkamat értékét, amelynek alapján a Magyar Nemzeti Bank elnöke az alapkamat mértékét rendeletében állapítja meg.

JÖVEDELEMARÁNYOS TÖRLESZTÉSI MUTATÓ (JTM)

Az ügyfélnek a hitelnyújtást követően fennálló havi adósságszolgálatára és az igazolt havi nettó jövedelmének hányadosa azzal, hogy adóstårsak esetén valamennyi adóstårs – lízing esetében a lízingbe vevővel hozzátartozói kapcsolatban álló kezessként szereplő természetes személy - havi adósságszolgálatára és igazolt havi nettó jövedelme összesítve értendő.

A havi adósságszolgálatba az ügyfél ismert, ugyanazon vagy bármely más hitelnyújtóval szemben fennálló hiteltartozása után fizetendő rendszeres havi törlesztőrészletet be kell számítani.

A jövedelemarányos törlesztőrészlet mutató (JTM) számításának módja:

$JTM = \text{havi adósságszolgálat} / \text{igazolt havi nettó jövedelem}$

A számításnál csak a rendszeres jövedelem vehető figyelembe.

JÖVEDELEMVIZSGÁLAT

Az a folyamat, amelynek során az ügyfél hitelképességét a finanszírozó a bevallott és igazolt jövedelmekre vonatkozó adatok alapján állapítja meg.

KAMAT

Az ügyfél által igénybe vett hitel/kölcsön összeg rögzített vagy változó százalékában, éves szinten meghatározott pénzösszeg.

A hitel/kölcsön „ára”, amelyet az adós köteles megfizetni a hitel/kölcsön nyújtójának, az igénybe vett kölcsön használatáért. A hitel/kölcsönösszeg százalékban kerül meghatározásra, általában éves kamatláb formájában.

Típusai:

- fix: a kamatláb mértéke a futamidő alatt nem változik;
- változó kamatozású: lásd: változó kamatozás.

KAMATFELÁR

A referencia-kamatlábban felül - a hitelkamat részeként - fizetendő kamat, a hitelkamat és a referenciakamat különbségeként meghatározott kamatrész.

KAMATFELÁR-VÁLTOZTATÁSI MUTATÓ:

A kamatfelár módosításának alapjául szolgáló kamatváltoztatási mutató. A hitelezés refinanszírozási költségeihez és a hitel nyújtásához kapcsolódó, az üzleti kockázat körén kívül álló, a finanszírozók által nem befolyásolható, tőlük független, valamint általuk el nem hárítható körülményekben bekövetkező változást objektív módon kifejező, a kamatmódosítás számításának alapjául szolgáló és a nyilvánosság számára hozzáférhető viszonyszám.

KAMATKOCKÁZAT

Amennyiben a folyósított összeg után fizetendő úgynevezett ügyleti kamat változó, vagyis referencia kamatlábhoz kötött, vagy kamatperiódusonként változó kamatozású, akkor az ügyfélnek a kamatváltozásból eredően kamatkockázata áll fenn. Referencia kamatlábhoz kötött kamatozás esetén, ahogy a referencia kamatláb is a futamidejének megfelelően időről-időre módosul, ezzel együtt az ügyleti kamat is változik. Ha a kamat csökken, úgy a törlesztőrészlet is csökkenni fog, míg növekedése esetén a törlesztőrészlet is növekedni fog. Amennyiben az ügyleti kamat a teljes futamidőre rögzített, akkor ez azt jelenti, hogy a futamidő alatt a kamat nem változik, függetlenül attól, hogy ezen időszak alatt a pénz- és devizapiacokon milyen változások következnek be, így kamatkockázat sem merül fel.

KAMATLÁB

A kamat összege és a kölcsönzött pénzösszeg közötti százalékban kifejezett arány, amelyet a meghatározott időszakra - rendszerint egy évre - fizetendő kamat összegével fejeznek ki. A kamatláb tehát azt mutatja, hogy időszakonként a kölcsönösszeg hány százalékát kitevő kamat fizetendő.

KAMATPERIÓDUS

A lízingszerződésben meghatározott olyan időszak, amely alatt a kamat mértéke a lízingbeadó által egyoldalúan nem változtató meg.

KÁRVESZÉLY

Akinél a kárveszély van, az viseli a vagyontárgy elpusztulásának, elvesztésének, megsemmisülésének, sérülésének, meghibásodásának kockázatát minden olyan esetben, amikor harmadik személy a károkozásért nem tehető felelőssé. Amíg a kárveszély például az eladóról a vevőre nem szállt át, addig ezeket a kockázatokat az eladó viseli és ezen események bekövetkeztekor nem követelheti a vevőtől a szerződéses ár kifizetését sem, ráadásul, hacsak vis maior helyzetet nem tud bizonyítani, nem szabadul a szerződésből sem, hanem adott esetben kötelezhető az ismételt szállításra, teljesítésre. Ezért kell a szerződésben pontosan rögzíteni azt az időpontot (mennyiségi átadás, vagy minőség megvizsgálás, átadás-átvételi eljárás végleges befejezése az egész szolgáltatásra, vagy azok egyes részeinek átadása) és helyet (szállító telephelye, vagy egy köztes hely, például vámudvar, vagy a megrendelő által megjelölt hely), amikor és ahol a kárveszély a vevőre átszáll, tehát a vagyontárgy birtokbaadását.

KEDVEZMÉNYEZETT

A fizetési művelet tárgyát képező pénz (összeg) jogosultja vagy az a személy, akinek a javára valamilyen szolgáltatást fognak teljesíteni. A biztosítási szerződések esetében kiemelt jelentőséggel bír a kedvezményezett megjelölése, mivel a káresemény bekövetkezte esetében ez a szerződő féltől eltérő személy lesz az, akinek a javára a biztosító köteles teljesíteni a szerződés által meghatározott szolgáltatásokat.

KEZDŐ RÉSZLET

A lízingszerződésekben az első törlesztő részletet jelenti. Az első, vagy kezdő törlesztő részlet általában magasabb, mint a futamidő alatt havonta fizetendő törlesztő részlet (lízingdíj). A kezdő részlet a kölcsön esetében az önerőnek felel meg.

A fogyasztói pénzügyi lízing esetében jogszabály írja elő a minimális kezdő részlet mértékét, ez forint alapú finanszírozás esetében minimum a bruttó eszközérték 20%-ának felel meg. Lásd: önerő.

KEZES

Az a személy, aki kezességi szerződéssel kötelezettséget vállal a lízingbeadóval szemben arra, hogy amennyiben a lízingszerződés kötelezettje, azaz a lízingbeadó nem teljesít, maga fog helyette a lízingbeadónak teljesíteni. Kezesség egy vagy több, fennálló vagy jövőbeli, feltétlen vagy feltételes, meghatározott vagy meghatározható összegű pénzkövetelés vagy pénzben kifejezhető értékkel rendelkező egyéb kötelezettség biztosítására vállalható. A kezességi szerződést írásba kell foglalni.

A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt. A kezes kötelezettsége nem válhat terhesebbé, mint amilyen elvállalásakor volt, kiterjed azonban a kötelezett szerződésszegésének jogkövetkezményeire és a kezesség elvállalása után esedékessé váló mellékkövetelésekre is.

Amennyiben a kezes nem készfizető kezességet vállalt, úgy mindaddig megtagadhatja a teljesítést, ameddig a lízingbeadó nem igazolja, hogy a követelést a főkötelezettel, lízingbevevővel szemben megkísérelte behajtani, de az ésszerű időn belül nem vezetett eredményre. Ez a szabály a kötelezett és a kezesek együttes perlését nem gátolja.

A kezeset nem illeti meg a sortartás kifogása (készfizető kezesség), ha

- a) a követelés lízingbevevőtől való behajtása a lízingbevevő lakóhelyének, szokásos tartózkodási helyének, telephelyének vagy székhelyének megváltozása következtében lényegesen megnehezült;
- b) a lízingbeadó a lízingbevevővel szembeni egyéb követelése behajtása végett végrehajtást vezetett a kötelezett vagyonára és a végrehajtás során a követelés nem nyert kielégítést; vagy
- c) a lízingbevevő csődeljárásban fizetési haladékot kapott vagy ellene felszámolás indult.

Ha a lízingbeadó lemond a követelést biztosító valamely jogról vagy egyébként az ő hibájából a követelés a lízingbevevővel szemben behajthatatlanná válik vagy a behajtása jelentősen megnehezül, a kezes szabadul annyiban, amennyiben a lízingbevevővel szembeni megtérítési igénye alapján egyébként kielégítést kaphatott volna.

KEZELÉSI KÖLTSÉG

A kezelési költséget (vagy más terminológiában adminisztrációs díjat, szerződéskezelési díjat) a lízingbeadó számítja fel különböző megbízások, tranzakciók során. A kezelési költséget a lízingszerződéssel összefüggésben felmerülő adminisztrációért, a szerződés kezeléséért kerül felszámításra. A költség lehet egy fix összeg, amit az adott tranzakciónál meg kell fizetni, lehet egy %-os összeg, de lehet a kettő módszer kombinációja is.

A kezelési költség a hirdetményben, lízingszerződésben vagy lízingszerződés biztosítására szolgáló szerződésben meghatározott költség.

KÉSEDELMI KAMAT

Pénztartozás esetén a kötelezett a késedelemmel érintett összeg után a késedelembe esés időpontjától a teljesítés napjáig a felek által a lízingszerződésben meghatározott mértékű kamatot köteles fizetni. A késedelmi kamatot az ügyfél az üzleti kamaton felül köteles megfizetni.

KÉSZFIZETŐ KEZES

Az a személy, aki kötelezettséget vállal a lízingbeadóval szemben, hogy ha a lízingbevevő a lízingszerződés alapján esedékességkor nem teljesít, maga fog helyette a lízingbeadónak fizetni. A készfizető kezességvállalás azt jelenti, hogy a kezes nem követelheti, hogy a lízingbeadó a követelést először a lízingbevevőtől hajtsa be, a követelést egyenesen a készfizető kezessel szemben is lehet érvényesíteni. A fogyasztó által vállalt kezesség esetén a

kezesi szerződésben meg kell határozni azt a legmagasabb összeget, amelynek erejéig a kezes felel a lízingbevevő tartozásáért. Lásd: kezesség.

KHR

(Központi Hitelinformációs Rendszer) A KHR a hazai pénzügyi szolgáltatást nyújtó intézmények által közösen fenntartott információs rendszer és adatbázis, amely az adatkezelést elektronikus eszközökkel, automatizáltan végzi. A KHR egyrészt a KHR törvényben meghatározott, hitel és hitel jellegű szerződések, másrészt a szerződésekhez tartozó események, fizetési késedelmek, mulasztások, csalások, visszaélések adatainak nyilvántartására szolgál. A KHR-ben megvalósult adatkezelés célja a nyilvántartott személyek, ügyfelek, hitelképességének objektív, körültekintő és megalapozott megállapítása, a túlzott mértékű eladósodás megakadályozása, a felelős hitelnyújtás és a felelős hitel felvétel körülményeinek biztosítása, mindezek által a hitelezési kockázat csökkentése. A KHR részére a pénzügyi szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatnak adatot (referenciaadat szolgáltató).

Évente egyszer minden adós ingyenesen tájékoztatást kérhet arról, hogy milyen adatai szerepelnek a listán. Ha valaki úgy gondolja, indokolatlanul került fel a listára, kifogással élhet az adatait a KHR-ben rögzítő pénzügyi intézménynél vagy a nyilvántartást vezető BISZ Zrt-nél, a panaszt az adatközpontnak tizenöt napon belül ki kell vizsgálnia, és az eredményről írásban kell tájékoztatnia az ügyfelet. Ha a beadványnak helyt adnak, két napon belül törölni kell az adatokat a KHR-ből.

KINTLÉVŐSÉG

A teljes tartozás lejárt, már esedékessé vált tételei.

KINTLÉVŐSÉGKEZELÉS

Lásd: követeléskezelés.

KIVÁSÁRLÁS

Lásd: előtörlesztés

KOCKÁZAT

A finanszírozás kockázata a finanszírozási ügyleten történő pénzvesztés lehetősége. Főbb kockázatok a kamatkockázat, amely a piaci kamatlábak változásának következtében állhat elő; a vissza nem fizetés kockázata, ha a finanszírozó a finanszírozási kérelem elbírálásánál rosszul ítéli meg az ügyfél fizetőképességét; az árfolyamkockázat; és a biztosítékokban rejlő kockázat, ha a biztosíték veszít tartósságából, piacképességéből, esetleg a biztosíték megsemmisül.

KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázatelemzés a kockázatkezelés egyik alkotóeleme. A kockázatelemzés során a lehetséges kockázatokat azonosítják, csoportosítják, kiértékelik és figyelemmel kísérik. A kockázatelemzést rendszerint valamilyen projekt vagy tevékenység kapcsán alkalmazzák. Az elemzés végén javaslatok, cselekvési tervek kidolgozása történik, amellyel kezelhetőek, csökkenthetőek a kockázatok. Az elemzés a következő lépésekből áll:

- a) kockázatazonosítás - az azonosítás során feltérképezésre kerülnek a lehetséges kiváltó okok, az azok által indukált események, valamint azok következményei. Ezek alapján egy táblázatos lista készíthető, amely tételesen számba veszi a lehetséges kockázatokat;
- b) kockázatcsoportosítás - a kockázatokat lehet csoportosítani megbízók, szerződések, célok, erőforrások szerint, valamint objektív és szubjektív szempontok szerint is. Objektív szempontok közé tartoznak a természeti, társadalmi, vagy technológiai eredetű kockázatok. Szubjektív kockázatok közé tartoznak a véletlen és a szándékos források.

Kockázatértékelés során a feltérképezett kockázatok valamilyen számszerűsítési módszer alapján értékelésre kerülnek, amely alapján rangsorolhatóvá válnak. Ennek segítségével megrajzolható az úgynevezett kockázatpoten-

ciál táblázat. E mátrix a kockázatokat a bekövetkezési valószínűség és az okozott hatás mértéke alapján csoportosítja. Ennek alapján jól elkülönülnek azok a kockázatok, amelyeket kezelni, vagy csökkenteni kell.

KOCKÁZATKEZELÉS

Magá a kockázatkezelés egy gyűjtőfogalom, azoknak az eszközöknek és módszereknek az összessége, amelyek elősegítik a kockázatok azonosítását, számszerűsítését és mérséklését. Fontos, hogy a kockázatkezelés folyamata nem szünteti meg a kockázati tényezőket, csak abban segít, hogy a hatásuk számszerűsíthető és alakítható legyen. A kockázatkezelés nem egyszeri tevékenységet jelent, hanem egy ciklikusan ismétlődő programfolyamat. A kockázatkezelés lépései a következők lehetnek:

- a) kockázati források feltárása - honnan ered a kockázat,
- b) kockázati tényezők meghatározása és elemzése - a forrásokból eredő „hatóerő”, amely számszerűsítve jelenik meg,
- c) kockázatkezelési politika megtervezése - reakciók, cselekvési módok, altípusai: kockázatok elkerülése, kockázatok csökkentése, mérséklése, kockázatok áthárítása, kockázatok megosztása,
- d) kockázatkezelés értékelése.

KONDÍCIÓK

Adott finanszírozási termék igénybevételének a feltételeit foglalja magában, amelyet a finanszírozó az üzletpolitikai célkitűzései, belső szabályzatai és elvei, valamint a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján állapít meg.

KÖNYVELÉSI NAP

Az a nap, amikor a számlavezető bank a bankszámlát a tranzakció összegével megterheli vagy a befizetést jóváírja.

KÖVETELÉS

A jogosultnak a kötelezettel szemben jogszabályon vagy szerződéses rendelkezésen alapuló jogosultsága arra, hogy a kötelezettől a teljesítést követelje. A követelés jellemzően a kötelezett pénzfizetési kötelezettségén alapul vagy abból áll.

KÖVETELÉS ÉRTÉKESÍTÉS

Lásd: engedményezés.

KÖVETELÉS VÁSÁRLÁS

Lásd: engedményezés.

KÖVETELÉSKEZELÉS

A követelés behajtása, érvényesítése érdekében tett intézkedések együttes elnevezése, például a lízingbevevő, illetve képviselői személyes megkeresése, a finanszírozott eszköz felkutatása, hatósági nyilvántartásokból történő adatszerzés, a finanszírozott eszköz birtokbavétele, őrzése, tárolása, biztosítása, esetleges állagmegóvó javítása, igazságügyi szakértő vélemény készíttetése, jogi képviselő igénybevétele, jogi (peres és nemperes, bírósági, közjegyzői, végrehajtási, stb.) eljárások megindítása.

KÖVETELÉSKEZELÉSI DÍJ VAGY KÖLTSÉG

Amennyiben a lízingbeadónak a lízing- vagy biztosítéki szerződésből eredően, akár biztosítási esemény bekövetkezése miatt, akár a lejárt tartozások beszedésével, akár az eszköznek a lízingbeadó részére történő birtokbavételével vagy egyéb biztosíték érvényesítésével költségei merülnek fel, azokat általában a lízingbevevő köteles megfizetni. A követeléskezeléssel összefüggésben felszámítható díjak különösen, de nem kizárólagosan az alábbi eljárásokkal kapcsolatos költségek:

- (a) lízingbevevő, illetve képviselői személyes megkeresése

- (b) az eszköz felkutatása,
- (c) lejárt esedékességű követelések beszedésével kapcsolatos díjak, költségek - ideértve a postai, futár díjakat, valamint egyéb hatósági nyilvántartásokból történő adatszerezés díjait is
- (d) az eszköz birtokbavételével, őrzésével-tárolásával, biztosításával, esetleges állagmegóvó javításával, kárenyhítéssel, hasznosítással kapcsolatos költségek,
- (e) igazságügyi szakértő szakvéleményének díja,
- (f) az eszköz hasznosításával, értékesítésével kapcsolatos díjak és költségek,
- (g) jogi képviselő munkadíja és költségei, a jogi (peres és nemperes, bírósági, közjegyzői, végrehajtási) eljárások költségei.

KÖZJEGYZŐI OKIRAT

A közjegyzőről szóló törvényben rögzített alakiságokkal bíró okirat, amely közhitelesen tanúsítja az okiratba foglalt tényeket, illetve, hogy azok a valóságnak megfelelnek. Az okirat a hitelezéssel összefüggésben lehet ún. egyoldalú kötelezettségvállaló (tartozáselismerő) nyilatkozat, amely az ügyfél közjegyző előtt tett kötelezettségvállalását rögzíti a szerződés alapján, vagy lehet kétoldalú közjegyzői okirat is, amikor a finanszírozási szerződés készül közokirati formában, vagyis az ügyfél és a finanszírozó a közjegyző előtt írja alá a kölcsön nyújtás/visszafizetés feltételeiről szóló okiratot.

A közjegyzői okirattal kapcsolatos lényeges jogintézmény, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít az okiratban meghatározott határidőre és összegben, akkor egy egyszerűsített „nem peres” eljárás során az okiratot kibocsátó közjegyző az okiratot „záradékolja”, azaz végrehajthatóvá nyilvánítja, amelynek eredményeként a jogosult követelése (főszabályként hosszadalmas bírósági eljárás nélkül) végrehajthatóvá válik.

KÖZOKIRAT

Olyan okirat, amelyet bíróság, közjegyző, vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül megsabott alakban állít ki.

KÖZVETÍTŐ

A közvetítő olyan - a lízingbeadótól eltérő - jogalany, aki önálló foglalkozása vagy gazdasági tevékenysége keretében, ellenszolgáltatás ellenében (ideértve bármilyen díjat, jutalékot vagy költséget) finanszírozást ajánl, vagy a finanszírozási szerződés megkötése érdekében segítséget nyújt, vagy a lízingbeadó nevében a lízingbevevővel lízingszerződést köt.

KÖZVETÍTŐI DÍJ

Minden olyan pénzben vagy természetben juttatott térítés, amelyet a közvetítő akár az ügyféltől, akár a pénzügyi szolgáltatást nyújtó személytől az ügyfél és a pénzügyi szolgáltatást nyújtó személy között létrejött pénzügyi szolgáltatásra vonatkozó megállapodás érvényes létrejöttéért és meghatározott esetekben annak teljesítéséért, illetve meghatározott időtartamig történő fennállásáért kap.

KUMULÁLT

Az előző időszakok adatainak összesítése.

LEJÁRAT NAPJA

A lejárat egy szerződéses kötelemnek vagy valamilyen jogviszonynak a vége, a megszűnésének a napja. A lejárat napja az a dátum, amely időpontig az ügyfélnek a finanszírozási szerződésben vállalt kötelezettségeit (vagyis a tartozásait) meg kell fizetnie a finanszírozó részére.

LEFOGLALÁS

Végrehajtási vagy büntetőeljárás során a végrehajtó, vagy az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság, rendőrség a tényállás tisztázása, vagy tartozás fedezetének biztosítása érdekében jogosult valamely dolog birtokának a birtokos rendelkezése alóli elvonására. Amennyiben lefoglalásra végrehajtási eljárás során, a finanszírozott eszköz tekintetében kerül sor, és a lefoglalt dolognak az ügyfél a tulajdonosa (kölcsönszerződésnél), úgy az a finanszírozó szempontjából az elsődleges biztosíték elvesztését jelenti. Ha azonban a finanszírozó a tulajdonos (lízingszerződés esetén), a lízingtárgy nem foglalható le.

LEJÁRT KÖVETELÉS

Egy követelés akkor lejárt, ha eltelt az a határidő, amelyen belül azt az ügyfél késedelem és az abból következő hátrányos jogkövetkezmény nélkül teljesíthette volna. Tehát a fizetési kötelezettség teljesítésére a nyitva álló határidőn belül, vagy a megadott határnapon nem került sor. Lásd: esedékesség.

LEZÁRÁS

A lízingszerződés teljes körű megszüntetése (végtörlesztése), a lízingbevevő valamennyi, lejárt és még nem lejárt tartozásának a maradéktalan megfizetésével. Szokás még kiváltásnak, kivásárlásnak is nevezni. A futamidő lejáratát megelőző lezárás esetén a lízingbevevő általában díjat köteles fizetni a lízingbeadó részére. Lásd.: előtörlesztés.

LIKVIDÁCIÓS ÉRTÉK

A fedezet esetleges kényszerértékesítése során várható, banki szakértő által meghatározott érték.

LINEÁRIS TÖRLESZTÉSI MÓD

A fizetendő törlesztő részlet összege egy kamatperióduson belül hónapról-hónapra csökken. A nyilvántartott hitel törlesztésekor az ügyfélnek azonos összegű tőketörlesztést, és változó összegű kamatot és kezelési költséget kell fizetnie.

LÍZINGBEADÓ

A pénzügyi lízingszerződés alapján arra vállal kötelezettséget, hogy az ügyfél, lízingbevevő által megjelölt szállítótól a meghatározott lízingtárgyat megvásárolja és a lízingbevevőnek lízingbe (használatba) adja. Lásd: finanszírozó.

LÍZINGBEVEVŐ

A pénzügyi lízingszerződés alapján arra vállal kötelezettséget, hogy az általa megjelölt szállítótól a lízingbeadó által megvásárolt, lízingbevevő által meghatározott lízingtárgyat a lízingbeadótól lízingbe veszi és a használatért lízingdíjat fizet, valamint a lízingszerződésben meghatározott egyéb kötelezettségének eleget tesz. Lásd: ügyfél.

LÍZINGCÉG

Az MNB által felügyelt pénzügyi vállalkozás, amely a felügyelet és a jogszabályi rendelkezések által meghatározottak szerint pénzügyi lízing tevékenységet végezhet a vonatkozó engedélye alapján.

LÍZINGDÍJ

Lízingszerződésben meghatározottak szerint és lízingbevevő által teljesítendő díj. Lásd: havi díj.

LÍZINGTÁRGY

Lízingszerződésben meghatározott és a lízingbevevő által kiválasztott vagyontárgy, mely a futamidő alatt a lízingbeadó tulajdonát képezi és a lízingbevevő lízingdíj fizetése ellenében jogosultságot szerez arra, hogy azt birto-

kában tarthassa, használja és a lízingszerződésben meghatározott futamidő végén megszerezze a tulajdonjogát vagy erre harmadik személyt jelöljön ki. Lásd: finanszírozott eszköz.

MAGYAR NEMZETI BANK

Magyarország központi bankjaként (jegybankjaként) az elsődleges pénzügyi tevékenysége (monetáris politika meghatározása, árstabilitás fenntartása, devizatartalékok kezelése) mellett ellátja a Magyarországterületén működő pénzügyi szervezetek (bankok, biztosítók, befektetési alapok, nyugdíj- és lakás-takarékpénztárak, stb.) és az értékpapírpiacon felügyeletét, és ebben a minőségében érvényesíti a pénzügyi intézmények gazdálkodásában az óvatosság, körültekintés és megbízhatóság elvét.

MAGATARTÁSI KÓDEX

A lakosság számára hitelt nyújtó pénzügyi szervezetek ügyfelekkel szembeni tisztességes magatartásáról. 2011. szeptember 19-én a piaci önszabályozás keretében létrehozott megállapodás a lakossági hitelezéssel foglalkozó pénzügyi szervezetek között. A Magatartási Kódex célja, hogy megerősítse a lakossági ügyfelek és a pénzügyi intézmények közötti kapcsolatban nélkülözhetetlen bizalmat. A Kódexben rögzített szabályok maradéktalan betartásával a finanszírozók azt vállalják, hogy a lakosság körében átlátható és felelős magatartást tanúsítanak ügyfeleikkel szemben mind a finanszírozást megelőző időszakban, mind a teljes futamidő alatt, továbbá a fizetési nehézségek felmerülése esetén követendő eljárásaikban is. A Kódexet aláíró finanszírozók kötelezettséget vállaltak arra, hogy a Kódex előírásait, az ügyfelekkel szembeni magatartásukban, továbbá belső üzletmenetükben a Kódex és a hatályos jogszabályi rendelkezések szerint önkéntesen érvényesítik.

A Magatartási Kódex teljes szövege elérhető az MNB honlapján az alábbi címen:

www.mnb.hu/letoltes/aktualizalt-magatartasi-kodex-szovege-1.pdf

MAGÁNOKIRAT

Magánokirat minden olyan okirat, amely nem rendelkezik a közokirat kellékeivel. Magánokirat esetében hiányzik a közhitelesség; a magánokiratok ugyanis nem bizonyítják, hogy tartalmuk megegyezik a valósággal. E helyett a magánokirat - egyéb formai feltételek fennállta esetén - ellenkező bizonyításig azt igazolja, hogy a feltüntetett és nevesített kiállító a magánokirat tartalmát kitevő nyilatkozatot megtette, elfogadta, vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el.

Teljes bizonyító erejű a magánokirat, ha

- a) a kiállító az okiratot saját kezűleg írta és aláírta,
- b) két tanú igazolja, hogy az okirat aláírója a részben vagy egészben nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük saját kezű aláírásának ismerte el; igazolásként az okiratot mindkét tanú aláírja, továbbá az okiraton a tanúk nevét és - ha törvény eltérően nem rendelkezik - lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét olvashatóan is fel kell tüntetni,
- c) az okirat aláírójának aláírását vagy kézjegyét az okiraton bíró vagy közjegyző hitelesíti,
- d) az okiratot a jogi személy képviselőjére jogosult személy a rá vonatkozó szabályok szerint megfelelően aláírja,
- e) ügyvéd vagy kamarai jogtanácsos az általa készített okirat szabályszerű ellenjegyzésével bizonyítja, hogy az okirat aláírója a más által írt okiratot előtte írta alá vagy aláírását előtte saját kezű aláírásának ismerte el,
- f) az elektronikus okiraton az aláíró a minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírását vagy bélyegzőjét helyezte el, és - amennyiben jogszabály úgy rendelkezik - azon időbélyegzőt helyez el,
- g) az elektronikus okiratot az aláíró a Kormány rendeletében meghatározott azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással hitelesíti, vagy
- h) olyan, törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott szolgáltatás keretében jött létre, ahol a szolgáltató az okiratot a kiállító azonosításán keresztül a kiállító személyéhez rendeli és a személyhez rendelést a kiállító saját kezű aláírására egyértelműen visszavezethető adattal együtt vagy az alapján hitelesen igazolja; továbbá a szolgáltató az egyértelmű személyhez rendelésről kiállított igazolást elektronikus dokumentumba

kapcsolt, elválaszthatatlan záradékba foglalja és azt az okirattal együtt legalább fokozott biztonságú elektronikus bélyegzővel és legalább fokozott biztonságú időbélyegzővel látja el.

MARADVÁNYÉRTÉK

A maradványérték egy eszköz (például egy jármű) hasznos élettartama végén becsült piaci érték, amennyiért az adott eszköz értékesíthető. Fontos kitétel, hogy az eszköz rendeltetésszerű használata mellett kalkulált értékről van szó. Amennyiben nem jelentős értékű a maradványérték, akkor az 0-nak is tekinthető. A magyar számviteli törvény nem engedélyezi a negatív maradványértéket. Ha a hasznos élettartam végén további költségek (például bontási költségek) várhatóak az adott eszközzel kapcsolatban, akkor arra céltartalékot kell képezni. Nyílt végű pénzügyi lízing ügylet esetén az ügyfél jogosult arra, hogy az eszköz tulajdonjogát valamennyi szerződéses kötelezettség maradéktalan teljesítését követően a maradványérték és az ezt terhelő törvényes áfa megfizetése mellett megszerezze, vagy a tulajdonjog megszerzésére harmadik személyt jelöljön ki.

MEGHATALMAZÁS

A finanszírozási szerződés megkötése során, annak fennállta alatt, valamint megszűnését követően az ügyfél jogosult az általa meghatalmazott személy útján is eljárni. A meghatalmazott a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő formában és tartalommal készült meghatalmazással jogosult eljárni a finanszírozó előtt. Bármely formai és tartalmi hiány esetén a finanszírozó jogosult a meghatalmazás elfogadását visszautasítani.

MNB ÁRFOLYAM

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyama megjelölésének köznapi elnevezése. A Magyar Nemzeti Bank a hivatalos devizaárfolyamokat hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken - kivéve, ha ezek nem munkanapok - állapítja meg. A megjelölt napokon délelőtt 11 órakor kerül sor az árfolyamok megállapítására. A tíz legaktívabb devizapiaci tevékenységet folytató belföldi hitelintézet által közölt EUR/HUF árfolyamadatokról a legmagasabb és legalacsonyabb 2-2 érték elhagyásával számított súlyozatlan számtani átlag képezi az aznapi EUR/HUF hivatalos devizaárfolyamot. Az árfolyamokat a következő árfolyamok közzétételéig kell érvényesnek tekinteni. A hivatalos deviza árfolyamokat az MNB a honlapján közzé teszi.

MOKK

A Magyar Országos Közjegyzői Kamara. Vezeti a Hitelbiztosítéki Nyilvántartást [HBNY], a Végrendeletek Országos Nyilvántartását, az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartását, az ingókon és vagyonon alapított zálogjogok közhitel nyilvántartását [ZONY], és az egyedi azonosításra kétséget kizáróan alkalmas ingó dolgot (gépjárművet) terhelő jelzálogjog nyilvántartását [gkZONY].

NO CASCO (CASCO MENTES) KONSTRUKCIÓ

Olyan finanszírozási konstrukció, amely mellé az ügyfél nem köt casco-biztosítást, ezáltal tartva alacsonyabb szinten a rendszeres kiadásokat. Ebben az esetben a lízingbeadó kockázati kamatfelárat számít fel, ezáltal az ilyen konstrukciók ügyleti kamata magasabb, mintha a finanszírozásra casco biztosítás megkötése mellett került volna sor. Ha káresemény éri a gépjárművet (például lopás, totálkár, töréskár), a lízingbevevő viseli a felmerülő költségeket és nem mentesül a fizetési kötelezettségek alól sem, köteles tehát a lízingbeadó felé a lízingszerződésből eredően fennálló teljes tartozását maradéktalanul megfizetni.

NYÍLT VÉGŰ PÉNZÜGYI LÍZING

Nyílt végű pénzügyi lízing esetén a lízingbeadó megvásárolja, majd határozott időtartamra díjfizetés ellenében lízingbe adja az ügyfélnek az ügyfél által kiválasztott lízingtárgyat. A lízingszerződésben meghatározott határidőn belül a lízingbevevő választhat, hogy az előre meghatározott maradványértéken megvásárolja a lízingtárgyat, harmadik félnek átadja a vásárlás jogát, vagy visszaadja a lízingtárgyat a lízingbeadónak.

ORSZÁGKOCKÁZATI FELÁR

A mindenkori magyar gazdasági helyzetből adódó, a nemzetközi piacok által beárazott többlet forrásköltséget kifejező kamatszint. A külföldről hitelt felvevő bankoknak, de a kormányoknak, vállalatoknak is akkor kell ilyen felárat fizetniük, ha az ország hitelminősítése gyengébb, mint a legjobbaké. A kockázati felár azt mutatja, hogy a piacon referenciának tekintett, alacsony kockázatú pénzkihelyezés kamatához – ez lehet a londoni bankközi kamat vagy az amerikai állampapírhozam, de akár valamelyik magyar államkötvény – képest hány százalékpontnyi többletet kérnek egy új ügyfél kölcsönénél. Egy devizahitel terhét – a lejárat és a kezelési költségek mellett – három tényező befolyásolja: az árfolyam, az adott deviza kamata a mérvadó pénzpiacokon és a devizaforrást felvevő banknak felszámított kockázati felár.

ÓVADÉK

Az óvadék a szerződésben foglalt kötelezettség teljesítésének biztosítéka. Óvadék tárgya lehet pénz és értékpapír, fizetésiszámla-követelés, betétszerződésből eredő követelés vagy jogszabályban óvadék tárgyaként meghatározott más vagyontárgy.

Az óvadék létrejöttéhez az szükséges, hogy az óvadék tárgya egyértelműen azonosítható módon az óvadék kötelezettjének hatalmából az óvadék jogosultjának hatalmába kerüljön, vagy az óvadék kötelezettjének korlátlan rendelkezése alól egyébként kikerüljön.

ÖNERŐ

A finanszírozás céljának megvalósításához szükséges összegből az ügyfélnek a kölcsönösszegezen felül saját forrásból rendelkezésére álló összeg. Ezt a sajátforrás-hányadot nevezik önrésznek. Ennek biztosításával a hitelfelvevő egyrészt kifejezi beruházási szándéka komolyságát, másrészt ő is részt vállal a projekt kockázatából.

PARI PASSU (EGYENRANGÚSÁG ELVE)

Ha az ügyfél több finanszírozóval van kapcsolatban, akkor az arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy az egyik pénzügyi intézménytől igénybe vett finanszírozás biztosítékai nem nyújtanak kedvezőbb pénzügyi, illetve jogi helyzetet ezen másik pénzügyi intézménynek.

PER-, TEHER-, IGÉNYMENTES

Egy vagyontárgy jogi státuszának a leírása. A permentesség azt jelenti, hogy nincs a vagyontárgyat érintő per folyamatban. A tehermentesség jelenti a tulajdonjog feletti szabad rendelkezést, aminek korlátozása lehet: jelzálog, elidegenítési és terhelési tilalom, elővásárlási jog és vételi jog, végrehajtási jog, hasznélvezeti jog, esetleg szolgálmi jog stb. Az igénymentesség azt jelenti, hogy nincs jelenlegi vagy a jövőben várható követelés, amely a vagyontárgy fedezetbe vonásakor a tulajdonjog gyakorlását korlátozná vagy lehetetlenné tenné, vagy a vagyontárgy értékét csökkentené.

PÉNZLETÉT

Lásd: óvadék.

PÉNZMOSÁS

A pénzmosás egy olyan tevékenység, amelynek során az illegálisan, rendszerint a feketegazdaságból származó jövedelmet különböző módszerek segítségével legális vagyonná alakítják át. A pénzmosás célja, hogy az illegális jövedelem eredetét azonosíthatatlanná tegyék, azt legális forrásként tüntessék fel és ezzel elrejtse a büntetőeljárást, vagy az esetleges károsultak vagyoni reparációja elől. A pénzmosás három fázisra bontható:

- a) elhelyezés: az összegyűlt illegális eredetű pénz (rendszerint készpénz) bejuttatása a pénzügyi rendszerbe. A pénzt az azonosítási kötelezettség alatti összegekben utalják át a bankszámlákra, rendszerint valamilyen nagy készpénzforgalmú vállalkozás (például kaszinó, vendéglátóhely) bevételei közé vegyítve. A művelet so-

rán gyakran használnak hamis papírokat. Ebben a szakaszban fedezhető fel a legkönnyebben a pénzmosás bűnténye.

- b) rétegzés: ebben a szakaszban a jövedelem elválik eredeti forrásától, komplex pénzügyi tranzakciókon keresztül kideríthetetlenül válik az eredete, követhetetlenül válik a pénz útja. Ha a hatóságok mégis nyomokat találnának, a nyomozást több országon keresztül kellene végezni, amely jelentősen lelassítja a nyomozást, a nyomokat pedig ez idő alatt teljesen eltüntetik;
- c) integrálás: a mosott pénzt a tulajdonosa legális jövedelemként tünteti fel, adót fizet utána. A tisztára mosott pénz ezután visszakerül a gazdaságba.

PÉNZÜGYI INTÉZMÉNY

Pénzügyi intézmény egyrészt a hitelintézet, másrészt a pénzügyi vállalkozás. Pénzügyi szolgáltatást kizárólag pénzügyi intézmény végezhet.

PÉNZÜGYI LÍZING

Az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó a tulajdonában lévő ingatlant vagy ingó dolgot, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy a használatba adással a lízingbevevő

- a) viseli a kárveszély átszállásából származó kockázatot,
- b) a hasznok szedésére jogosulttá válik,
- c) viseli a közvetlen terheket (ideértve a fenntartási és amortizációs költségeket is),
- d) jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részének, valamint a szerződésben kikötött maradványérték megfizetésével a dolgon ő vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. Ha a lízingbevevő nem él e jogával, a lízing tárgya visszakerül a lízingbeadó birtokába. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tőkerészét - amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoni értékű jog szerződés szerinti árával azonos -, valamint kamatrészét és a törlesztésének ütemezését.

PÉNZÜGYI LÍZINGSZERZŐDÉS

A felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelynek során a lízingbeadó a lízingbevevő igényei szerint beszerzett és a lízingbeadó tulajdonát képező lízingtárgyat lízingdíj ellenében, a szerződésben rögzített időtartamra a lízingbevevő használatába, birtokába adja a következő feltételekkel:

- a lízingbevevőt terheli a használatból következően minden költség és kockázat, a lízingbevevő jogosult a hasznok szedésére;
- a szerződés időtartamának végén a lízingtárgy tulajdonjogát a lízingbevevő vagy az általa megjelölt személy megszerez(het)i a maradványérték megfizetésével vagy anélkül.

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁS

Valamennyi pénzügyi szolgáltatást kizárólag MNB engedéllyel rendelkező pénzügyi intézmény nyújthat.

Pénzügyi szolgáltatásnak minősül a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, devizában vagy valutában:

- a) betét gyűjtése és más visszafizetendő pénzeszköz nyilvánosságtól történő elfogadása,
- b) hitel és pénzkölcsön nyújtása,
- c) pénzügyi lízing,
- d) pénzforgalmi szolgáltatás nyújtása,
- e) elektronikus pénz kibocsátása,
- f) olyan papír alapú készpénz-helyettesítő fizetési eszköz (például papír alapú utazási csekk, váltó) kibocsátása, illetve az ezzel kapcsolatos szolgáltatás nyújtása, amely nem minősül pénzforgalmi szolgáltatásnak,
- g) kezesség és garancia vállalása, valamint egyéb bankári kötelezettség vállalása,

- h) valutával, devizával - ide nem értve a pénzváltási tevékenységet -, váltóval, illetve csekkel saját számlára vagy bizományosként történő kereskedelmi tevékenység,
- i) pénzügyi szolgáltatás közvetítése,
- j) letéti szolgáltatás, széfszolgáltatás,
- k) hitelreferencia szolgáltatás,
- l) követelésvásárlási tevékenység.

PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁS KÖZVETÍTÉSE

Pénzügyi intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján, a pénzügyi intézmény nevében, javára és kockázata, pénzügyi szolgáltatás, kiegészítő pénzügyi szolgáltatás nyújtásának, ilyen szolgáltatásra irányuló szerződés megkötésének elősegítésére irányuló tevékenység.

PÉNZÜGYI VÁLLALKOZÁS

Pénzügyi vállalkozás az a pénzügyi intézmény, amely - a pénzforgalmi szolgáltatás, a betétgyűjtés és a pénzváltási szolgáltatás kivételével -, egy vagy több pénzügyi szolgáltatást nyújt, illetve fizetési rendszert működtet, illetve a pénzügyi holding társaság. A köznyelvben lízincégnek nevezett társaságok többségében pénzügyi vállalkozások.

PIACI ÁR

A vagyontárgy azon forgalmi értéke, amely áron a szokásos, átlagos körülmények között (ideértve az időt is) értékesíthető.

PIACI KOCKÁZAT

A piaci kockázat, amely a gazdaságban végbemenő konjunkturális változásokkal, piaci mozgásokkal összefüggésben érinti a befektetőt, olyan tényezőkből ered, amelyek a gazdaság egészét érintik és szinte minden vállalkozásra kihatnak.

PROLONGÁCIÓ

A szerződés szerinti futamidő meghosszabbítása, az egyéb feltételek változatlanul hagyásával, amelyre az ügyfél előzetes kérésére kerül sor.

PRUDENCIA

Prudens az a pénzügyi intézmény, amelyik óvatosan, körültekintően és megbízhatóan működik. A pénzügyi intézmény a prudens működésre vonatkozó előírások betartásával úgy köteles a rábízott idegen és saját forrásokkal gazdálkodni, hogy folyamatosan fenntartsa azonnali fizetőképességét (likviditását) és mindenkorai fizetőképességét (szolvenciáját).

PTK.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, amely 2014. március 15. napjától hatályos. Ezt megelőzően létrejött jogügyletek esetében ellenkező rendelkezés hiányában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

REFINANSZÍROZÁS

Refinanszírozás esetén a finanszírozónak valamely pénzügyi intézmény nyújt hitelt abból a célból, hogy hitelforrást biztosítson a finanszírozó számára a finanszírozási szolgáltatása nyújtásához. Refinanszírozás esetén tehát a finanszírozó nem saját forrását helyezi ki, hanem valamely más pénzügyi intézménytől kapott forrást vesz igénybe.

RETAIL JELLEGŰ ESZKÖZ

Olyan eszköz, amelyet sorozatban gyártanak, és nagyobb darabszámban értékesítenek. A gépjármű mellett tipikusan ilyen eszköz a haszonjármű (ide nem értve az egyedi pótkocsikat), traktor, targonca, kanalas kotró, de ilyen lehet valamely nyomdagép, vagy akár egy fogorvosi szék is.

SAJÁT ERŐ

Lásd: önerő.

SZÁLLÍTÓ (ELADÓ)

Az a természetes személy, gazdálkodó vagy egyéb szervezet, amelyet az ügyfél választott ki, és amelytől kölcsönügylet esetén az ügyfél, lízingügylet esetén a lízingbeadó megvásárolja az eszközt, függetlenül attól, hogy az a főtevékenységét illetően eszköz kereskedelmével foglalkozik-e vagy sem.

SZÁMLÁZÁSI IDŐSZAK

A lízingbeadó belső eljárási rendje szerint kerül kialakításra az ügyletek fizetési kötelezettségének esedékessége figyelembevételével.

SZAVATOSSÁG

Olyan szerződés alapján, amelyben a felek kölcsönös szolgáltatásokkal tartoznak, a kötelezett a hibás teljesítésért helytállni tartozik. A jogosult hibás teljesítés esetén kérhet kijavítást, kicserélést, az ellenszolgáltatás arányos leszállítását, legvégső esetben elállhat a szerződéstől (kellékszavatosság).

A lízingtárgy hibája miatt a kellékszavatosság kötelezettjével szemben

- a) a kijavításra és a kicserélésre irányuló igényt a lízingbevevő a lízingbeadó képviselőjeként köteles érvényesíteni;
- b) az árleszállításra és az elállásra vonatkozó igényt a lízingbeadó köteles érvényesíteni.

A lízingbevevő köteles értesíteni a lízingbeadót, ha a kellékszavatosság kötelezettje a kijavításra vagy kicserélésre vonatkozó kötelezettségnek nem tesz eleget, vagy ha a hiba miatt árleszállításnak vagy elállásnak van helye.

SZMT.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény.

SZERZŐDÉSKEZELÉSI DÍJ

Lásd: kezelési költség.

SZERZŐDÉSKÖTÉSI DÍJ

Lásd: kezelési költség.

SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁS

A fogyasztóval kötött finanszírozási szerződésben megállapított hitelkamat, kamatfelár, költség és díj kizárólag akkor módosítható egyoldalúan a fogyasztó számára hátrányosan, ha azt a törvény lehetővé teszi, és a felek ezt a szerződésben kifejezetten kikötötték. Egyéb feltétel, ideértve az egyoldalú módosításra vonatkozó kikötést is, egyoldalúan, a fogyasztó számára hátrányosan nem módosítható.

Felek a szerződést közös megegyezéssel bármikor módosíthatják.

SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSI DÍJ

A lízingbevevő által kezdeményezett, a lízingszerződést érintő bármilyen változtatás (futamidő módosítás, hozzájárulás használat joga átengedéséhez, átvállalás, futamidő vége előtti előtörlesztés stb.) díja, melynek összegét a lízingbeadó hirdetménye, díjtáblázata tartalmazza.

SZERZŐDÉSSZÁM

A lízingbeadó által kialakított algoritmus szerint összeállított betű és szám kombináció, mely egyedi és kizárólagosan az adott ügyfélhez köthető, az ügyfél az alapján beazonosítható.

TARTOZÁSÁTVÁLLALÁS

A kötelezett és a jogosult megállapodhatnak egy harmadik személlyel abban, hogy az a kötelezettnek a jogosulttal szemben fennálló kötelezettségét átvállalja, a jogosult a szolgáltatást kizárólag az átvállalótól követelheti. A tartozásátvállalással a követelés biztosítékai megszűnnek. Fennmarad a biztosíték, ha annak kötelezettje a tartozásátvállaláshoz hozzájárul.

TARTOZÁSELISMERŐ NYILATKOZAT

A tartozáselismerő nyilatkozat a kötelezettnek a jogosulthoz intézett (egyoldalú, címzett) írásbeli nyilatkozata, ami oly módon erősíti meg a szerződést, hogy a bizonyítási terhet a jogosult javára és a kötelezett terhére megváltoztatja.

TELJES BIZONYÍTÓ EREJŰ MAGÁNOKIRAT

Az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. Lásd: magánokirat.

TELJES HITELDÍJ MUTATÓ (THM)

Komplex mutató, amely megmutatja, hogy egy adott finanszírozás ténylegesen mennyibe kerül az ügyfélnek. THM egyéves időszakra vetített százalékos érték és számításánál figyelembe kell venni a fogyasztó által a hitelszerződés és a lízingszerződés kapcsán fizetendő összes díjat (ideértve a kamatot, díjat, jutalékot, költséget és adót), valamint a hitelhez kapcsolódó szolgáltatások költségeit, ha a hitelező vagy a lízingbeadó számára ismeretek, továbbá a szolgáltatás igénybevételét a hitelszerződés megkötéséhez vagy ajánlat szerinti megkötéséhez a hitelező előírja, ideértve különösen

- a) a fogyasztó által felajánlott fedezet értébecslésének díját,
- b) építésnél a helyszíni szemle díját,
- c) a számlavezetés és a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatának költségeit és a fizetési műveletekkel kapcsolatos egyéb költségeket,
- d) a hitelközvetítőnek fizetendő díjat,
- e) az ingatlan-nyilvántartási eljárás díját - ide nem értve az ingatlan megvételével kapcsolatos díjakat -, valamint
- f) a biztosítás és garancia díját.

Nem tartalmazza a késedelemi kamatot, a közjegyzői eljárás díját, a futamidő hosszabbítás (prolongálás) díját. A mértéke jogszabályban meghatározottak szerint maximált. A THM szerepe az, hogy a hitelt/kölcsönt/lízinget felvenni szándékozó fogyasztók számára előzetes tájékoztatást adjon, tegye lehetővé az összehasonlítást a különböző hitelezők hasonló termékei, ajánlatai között. A THM változó kamatozás esetén nem tükrözi a finanszírozás kamatkockázatát.

TELJES TARTOZÁS

A lízingbevevőnek a lízingbeadóval szemben a szerződés alapján fennálló összes, meg nem fizetett tartozása (ideértve a díjakat is), azok kamatai, járulékai és mindazon, ügyfelet terhelő költségek, melyek a lízingbeadónál a szerződéssel és annak érvényesítésével kapcsolatban merülnek fel.

TÉNYLEGES TULAJDONOSI NYILATKOZAT

A pénzügyi törvény értelmében a lízingbeadó minden ügyfele köteles írásbeli nyilatkozatot tenni arra vonatkozóan, hogy a saját, vagy a tényleges tulajdonosa nevében, illetőleg érdekében jár el a lízingbeadóval kötött szerződéses jogviszony keretében.

TOVÁBBSZÁMLÁZOTT BIZTOSÍTÁS

Olyan csoportos biztosítási forma, melyben a finanszírozott eszközre a biztosítást a lízingbevevővel történő előzetes megállapodás alapján a lízingbeadó köti meg a biztosítóval. A lízingbeadó a biztosítás részletes feltételeit tartalmazó biztosítási ajánlat vagy nyilatkozat átadásával egyidejűleg tájékoztatja a lízingbevevőt a biztosítás alapvető feltételeiről. A biztosítás díját, mint közvetített szolgáltatás díját a lízingbeadó fizeti meg a biztosító felé, a lízingbevevő pedig annak ellenértékét az egyes havi lízingdíjakat tartalmazó bizonylatokon (díjbekérőjén) külön soron feltüntetve találja meg és fizeti meg havi szinten. Mivel a lízingbeadó a biztosítás felé felszámított díját egy az egyben és a finanszírozástól külön számolja el a lízingbevevővel, ezért ezeknek a konstrukcióknak a THM-je nem különbözik a továbbszámlázott a biztosítást nem tartalmazó finanszírozási termékekétől.

TÖRLESZTÉS

A finanszírozási szerződésben meghatározott esedékes fizetési kötelezettség teljesítése. Összegét a finanszírozási szerződés alapján határozza meg a finanszírozó. Lehet fix vagy változó összegű, illetve különböző mértékben tartalmazhat tőketörlesztést és kamat/díj fizetést.

TÖRLESZTŐRÉSZLET

A finanszírozási szerződés alapján az ügyfél által meghatározott rendszerességgel fizetendő kamat és tőketörlesztés együttes összege.

Lásd: havi díj.

TŐKETARTOZÁS

Az ügyfél részére folyósított összeg, illetve annak a törlesztés megkezdését követően a kamatok, díjak, jutalékok összegét nem tartalmazó, még meg nem fizetett része (ideértve a még esedékessé nem vált tőketartozást is).

TULAJDONJOG

A tulajdonjog alapvető emberi és állampolgári jog. A tulajdonost megilleti a birtoklás, a használat, a hasznok szerzése és a rendelkezés joga, ugyanakkor ellenkező rendelkezés hiányában köteles viselni a dologgal járó terheket és azt a dologban beállott kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni. A tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

TULAJDONJOG FENNTARTÁSA

Az eladó tulajdonjogát a vételár teljes kiegyenlítéséig fenntarthatja.

TÜRELMI IDŐ

A finanszírozás futamideje alatt az az időszak, amelyen belül a lízingbevevőnek törlesztési kötelezettsége vagy tőketörlesztési kötelezettsége nem áll fenn. A türelmi idő alatt meg nem fizetett kötelezettség jellemzően a futamidő türelmi időt követő időszak alatt esedékes törlesztőrészletekbe kerül beépítésre.

ÜGYFÉL

A finanszírozási szerződés kötelezettje. Hitel/kölcsönügylet esetén elnevezése adós, akinek a kölcsönt a hitelező nyújtja. Lízingügylet esetén lízingbevevő, akinek az eszközt a lízingbeadó pénzügyi lízingbe adja. Ügyfél továbbá bizonyos szabályok szempontjából az is, aki a finanszírozóval valamely ügylet kapcsán jogviszonyt létesít, például biztosítékot nyújt, így különösen, de nem kizárólagosan zálogkötelezett, készfizető kezes.

ÜGYFÉL-AZONOSÍTÁS

Az ügyfél-átvilágítás során a lízingcég az alábbi okiratok (okmányok) bemutatását köteles megkövetelni az ügyféltől:

- a) belföldi természetes személy esetén személyazonosító igazolványa (személyi igazolványa) és lakcímet iga-

zoló hatósági igazolványa, vagy útlevele és lakcímet igazoló hatósági igazolványa, vagy kártya formátumú vezetői engedélye és lakcímet igazoló hatósági igazolványa,

- b) külföldi természetes személy útlevele, személyi azonosító igazolványa, feltéve, hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít, vagy érvényes tartózkodási engedélye,
- c) jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy illetve személyek személyazonosító okiratainak bemutatásán túlmenően, az azt igazoló okiratot, hogy a belföldi gazdálkodó szervezetet a cégbíróság vagy más nyilvántartást vezető szerv, hatóság bejegyezte, vagy a bejegyzési illetve nyilvántartási kérelmét benyújtotta; egyéni vállalkozó esetében azt, hogy adószámmal rendelkezik, külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént,
- d) a cégbejegyzési, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem cégbírósághoz, hatóságához vagy bírósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezet jogi képviselő által ellenjegyzett társasági szerződését (alapító okiratát, alapszabályát).

ÜGYFÉLTUDAKOZVÁNY

A törvény lehetővé teszi az ügyfeleknek, hogy évente egy alkalommal díjtalanul megtudják, milyen adatokat tartalmaz róluk a Központi Hitelinformációs Rendszer. Ezt a betekintési jogot bármely hiteladat-szolgáltatón keresztül gyakorolhatják az erre a célra kialakított nyomtatvány, azaz az ügyféltudakozvány használatával. A választ postai úton, kézbesítési bizonyítvánnyal feladott irat formájában kapja meg az ügyfél. További tájékoztatás kérése esetén a kérelmezőnek költségtérítést kell fizetnie.

ÜGYLETI ÉV (ÜGYFÉLÉV)

A futamidő kezdő napjától számított egész naptári év. Egyévesnél hosszabb futamidő esetén mindig a futamidő kezdő napjával megegyező naptári naptól számítják az egyes ügyleti éveket.

ÜGYLETI KAMAT

Lásd: kamat.

ÜGYVITELI KÖLTSÉG

Lásd: kezelési költség

ÜZEMBENTARTÓ

A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény szerint az üzembentartó a jármű tulajdonosa, illetve akit a jármű jogszerű üzemeltetésére szerződés (például lízingszerződés) vagy más hitelt érdemlően igazolt jogcím alapján a jármű - nyilvántartásba bejegyeztek. Az üzembentartó – e jogának a jármű tulajdonosa által egyoldalú nyilatkozattal megtett visszavonásig – a jármű forgalomban tartásával, közúton való részvételével kapcsolatos jogokat teljes egészében gyakorolhatja. Emellett az üzembentartót terheli a gépjárműadó fizetési kötelezettség és a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási jogviszony fenntartása.

ÜZLETI TITOK

Az üzleti titok körébe tartozik minden olyan fontos tény, információ, adat és megoldás, amelynek titokban maradásához a cégnek és partnereinek méltányolható érdeke fűződik, és amelyet üzleti titokká minősített, illetve amelynek titokban tartása érdekében a szükséges intézkedéseket megtette. Üzleti titkot képezhetnek például a műszaki eljárások, a gyártási módok, forgalmazási tervek, a védett ismeret (know-how).

ÜZLETSZABÁLYZAT

A lízingbeadó köteles a részére engedélyezett és általa rendszeresen végzett tevékenységre vonatkozó általános szerződési feltételeit üzletszabályzatba foglalni.

Az üzletszabályzatnak tartalmaznia kell legalább

- a) a pénzügyi intézmény teljes nevét, a tevékenységi engedély számát és dátumát,
- b) azt, hogy változtatható-e, és ha igen, milyen módon a kamat,
- c) a kamatszámítás módját,
- d) az egyéb díjakat és költségeket,
- e) a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket,
- f) a központi hitelinformációs rendszerről szóló törvényben meghatározott központi hitelinformációs rendszerrel kapcsolatos adatkezelési szabályokat, a jogorvoslati lehetőségekre való figyelemfelhívással együtt,
- g) deviza alapú szerződés esetén törvényi rendelkezéseknek megfelelően kiválasztott és alkalmazott számítási módot, továbbá azt az adatot, hogy a forintban meghatározott összeg kiszámítására mely időpontban kerül sor.

VAGYONTÁRGY

A Ptk. értelmében a dolog, a jog, a követelés.

VÁLTOZÓ KAMATOZÁS

A kamatláb mértéke a hitel futamideje alatt kamatperiódusonként változik, a szerződésben meghatározott módon. A kamatláb jellemzően valamilyen külső, a lízingbeadótól független referenciakamathoz kötött. A lízingbevevő által fizetendő kamat általában két részből áll: a referenciakamatból és a lízingbeadó által meghatározott kamatfelárból. A kamatfelár a jogszabályban és a szerződésben meghatározott feltételek mellett változtatható.

Típusai:

- referencia kamatlábhoz kötött változó: A kamatláb valamilyen külső, a lízingbeadótól független referenciakamathoz kötött. Ennek alkalmazásakor az adós által fizetendő kamat jellemzően két részből áll: a referenciakamatból és a lízingbeadó által meghatározott kamatfelárból. A referencia kamatláb mértékét a lízingbeadó a referencia kamat futamidejének megfelelő időközönként a jogszabályban és a szerződésben meghatározott napon érvényes referencia kamatlábhoz igazítja. A kamatfelár a jogszabályban és a szerződésben meghatározott feltételek mellett változtatható.
- nem referencia kamatlábhoz kötött változó: a kamatláb mértéke kamatperiódusonként változhat a lízingszerződés futamideje alatt, ha a lízingbeadó él a szerződésben rögzített egyoldalú kamatváltoztatási jogával, a jogszabályban és a szerződésben meghatározott feltételek szerint.

Lásd: kamat.

VÉGREHAJTÁSI ELJÁRÁS

A végrehajtási eljárás olyan nemperes eljárás, amelynek célja a bírósági vagy más hatósági határozat rendelkezéseinek akár állami kényszer útján való érvényre juttatása. Az állami kényszer elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen az adós személyiségi jogait is érintheti. A bírósági végrehajtást végrehajtható okirat kiállításával kell elrendelni. A végrehajtható okirat többféle lehet (végrehajtási lap, végrehajtási záradékkal ellátott közjegyzői okirat, határozat, stb.). Lásd: közjegyzői okirat.

VÉGREHAJTÁSI JOG

A jogosult azon joga, hogy az adóssal szemben fennálló, végrehajtható okiraton alapuló követelését állami kényszer útján érvényesítse.

VÉGTÖRLESZTÉS

Az ügyfél jogosult arra, hogy a lízingszerződésben meghatározottak szerint kezdeményezze a lízingszerződés alapján fennálló teljes fizetési kötelezettségének futamidő lejárta előtti egyösszegben történő teljesítését, amelynek megtörténtével a lízingszerződés lezárásra és elszámolásra kerül. Lásd: előtörlesztés.

VÉLELEM

Valószínűsítés. A jog egy valószínű, de nem biztos tény fogad el valósnak és ehhez fűz joghatást. Az egyszerű, megdönthető vélelem esetén a jogszabály lehetővé teszi az ellenbizonyítást (például kézbesítési vélelem, ártatlanság vélelme), míg megdönthetetlen vélelem esetén annak ellenére, hogy valaminek a valósága nem tény, nem lehetséges az ellenbizonyítás (például minden 14. év alatti személy cselekvőképtelen).

VISSZTERHES

Mindkét fél részéről vagyoni juttatást, illetve kötelezettség vállalását kikötő ügylet (például adásvételnél a vételár ellenében a tulajdonjog átruházása).

ZÁRT VÉGŰ PÉNZÜGYI LÍZING

Zártvégű pénzügyi lízing esetében a lízingtárgy tulajdonjoga az utolsó havi lízingdíj és a lízingszerződésben kikötött egyéb díjak, költségek megfizetését követően minden további külön jogcselekmény nélkül átszáll az ügyfélre.